

DET KONGELEGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

Prop. 1 S

(2009–2010)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FOR BUDSJETTÅRET 2010

Svalbardbudsjettet

DET KONGELEGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

Prop. 1 S

(2009–2010)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FOR BUDSJETTÅRET 2010

Svalbardbudsjettet

Innhald

Del I			
Innleiing.....	7	Kap. 0005 Sysselmannen (jf. kap. 3005)	33
1 Innleiing	9	Kap. 3005 Sysselmannen (jf. kap. 5)	33
1.1 Generelt om Svalbard	9	Kap. 0006 Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 3006)	34
1.2 Bakgrunnen for eit eige svalbardbudsjett	9	Kap. 3006 Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 6)	34
2 Mål for norsk svalbardpolitikk..	10	Kap. 0007 Tilfeldige utgifter	35
2.1 Heilskapleg forvaltning av norsk politikk for polarområda	11	Kap. 0009 Kulturminnetiltak	35
2.1.1 Samordne og koordinere regjeringas politikk for polarområda	13	Kap. 0011 Bergvesenet med Bergmeisteren for Svalbard.....	36
2.1.2 Sikre ei god forvaltning lokalt på Svalbard gjennom Sysselmannen...	14	Kap. 0017 Refusjon til Norsk Polarinstituttt.....	36
2.1.3 Leggje til rette for eit godt lokaldemokrati i Longyearbyen.....	15	Kap. 0018 Fyr og radiofyr	36
3 Forslag til svalbardbudsjett for 2010	17	Kap. 0019 Statens bygningar på Bjørnøya og Hopen.....	37
4 Forslag til løyvingar til svalbardformål frå andre departement over statsbudsjettet (jf. vedlegg 1)	18	Kap. 0020 Statens bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 3020)	37
4.1 Miljøverndepartementet.....	18	Kap. 3020 Statens bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 20)	38
4.2 Nærings- og handelsdepartementet	19	Kap. 0022 Likningsforvaltninga for Svalbard ..	38
4.3 Kunnskapsdepartementet	22	Kap. 3030 Skattar og avgifter	38
4.4 Finansdepartementet	24	Kap. 3035 Tilskot frå statsbudsjettet	39
4.5 Samferdselsdepartementet	24		
4.6 Barne- og likestillingsdepartementet	25	Forslag til vedtak om løyving av utgifter og inntekter for administrasjonen av Svalbard for budsjetterterminen 2010	41
4.7 Helse- og omsorgsdepartementet ..	25		
4.8 Fornyings- og administrasjonsdepartementet	25	Forslag til vedtak om formues- og inntektsskatt til Svalbard for inntektsåret 2010	43
4.9 Kultur- og kyrkjedepartementet	26		
5 Oversikt over forslag til løyvingar på svalbardbudsjettet for 2010	27	Forslag til vedtak om bestillingsfullmakt for budsjetterterminen 2010	44
Del II		Forslag til vedtak om meirinntektsfullmakt for budsjetterterminen 2010	44
Dei enkelte utgifts- og inntektskapitla.....	29		
Kap. 0001 Svalbard kyrkje	31	Forslag til vedtak om avgift av kol som blir utført frå Svalbard for budsjetterterminen 2010	44
Kap. 0002 Tilskot til kulturelle formål m.m.	31		
Kap. 0003 Tilskot til Longyearbyen lokalstyre	31	Vedlegg 1	
Kap. 0004 Tilskot til Svalbard museum.....	32	Oversikt over forslag til utgifter på Svalbard som blir dekte over statsbudsjettet for 2010 ...	45

Vedlegg 2

Oversikt over forslag til inntekter til Svalbard
som inngår i statsbudsjettet for 2010 47

Vedlegg 3

Kart over Svalbard 48

DET KONGELEGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

Prop. 1 S

(2009–2010)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FOR BUDSJETTÅRET 2010

Svalbardbudsjettet

*Tilråding frå Justis- og politidepartementet av 25. september 2009,
godkjend i statsråd same dagen.
(Regjeringa Stoltenberg II)*

Del I
Innleiing

1 Innleiing

1.1 Generelt om Svalbard

Svalbard omfattar alle øyar, holmar og skjer mellom 10 og 35 grader austleg lengd og 74 og 81 grader nordleg breidd. Samla landareal er om lag 62 700 km². Territorialfarvatnet rundt Svalbard vart utvida frå 4 til 12 nautiske mil frå 01.01.2004. Rundt 54 pst. av øygruppa er dekt av isbrear. Med sine 39 000 km² er Spitsbergen den største av øyane.

Svalbardtraktaten av 9. februar 1920 gav Noreg suverenitet over øygruppa. Sidan 1925 har Svalbard vore ein del av kongeriket Noreg. Sysselmannen er regjeringas øvste representant på Svalbard og tek vare på statens interesser på øygruppa.

Etter svalbardlova § 2 gjeld norsk privatrett, strafferett og lovgivinga om rettspleia utan vidare for Svalbard om ikkje anna er fastsett. Andre lover gjeld ikkje utan når det er fastsett særskilt. Det kan òg givast særskilte føresegner for Svalbard.

Størsteparten av busetnaden på Svalbard ligg på øya Spitsbergen. I tillegg bur det folk ved dei meteorologiske stasjonane på Hopen og Bjørnøya. Longyearbyen er det administrative senteret på Svalbard og den største busetnaden. I følgje befolkningsregisteret for Svalbard er det pr. 01.09.2009 totalt 2112 busette i Longyearbyen. I Barentsburg er det registrert 417 busette. Busetnaden der er bygd opp rundt koldrifta til det russiske selskapet Trust Arktikugol. I Ny-Ålesund er all verksemd knytt til forskning og forskingservice. I følgje befolkningsregisteret er det til saman 37 heilårs busette der. Ved den polske forskingsstasjonen i Hornsund er det registrert 10 heilårs busette.

1.2 Bakgrunnen for eit eige svalbardbudsjett

Artikkel 8 i Svalbardtraktaten avgrensar høvet til å krevje inn skattar og avgifter på Svalbard og kor-

leis desse midlane skal nyttast. Dette er bakgrunnen for at det blir fremja eit eige svalbardbudsjett.

Justisdepartementet fremjar svalbardbudsjettet som ein eigen budsjettproposisjon samtidig med statsbudsjettet. I hovudsak er det den statlege administrasjonen av Svalbard som er finansiert over svalbardbudsjettet. Dette er dels verksemd på Svalbard underlagt Justisdepartementet, og dels verksemd underlagt andre fagdepartement. Longyearbyen lokalstyre får òg løyvingane sine over svalbardbudsjettet.

Kvart år blir det gitt eit tilskot frå statsbudsjettet til dekning av underskotet på svalbardbudsjettet, jf. Prop. 1 S (2009-2010) Justisdepartementet kap. 480. Tilskotet er inntektsført på svalbardbudsjettet kap. 3035.

Svalbardbudsjettet gir òg ei samla oversikt over statlege løyvingar til svalbardformål. Kvart år yter staten eit tilskot for å leggje til rette for nasjonal og internasjonal forskning på Svalbard, miljøforvaltning og tiltak som til dømes drift av sjukehus i Longyearbyen. Slike utgifter blir dekte over det ordinære statsbudsjettet under kapitla til dei enkelte fagdepartementa. Forslag til løyvingar for 2010 er omtalt nærare under punkt 4 nedanfor, jf. også vedlegg 1.

Under behandlinga av St.meld. nr. 22 (2008-2009) Svalbard, slutta Stortinget, jf. Innst. S. nr. 336 (2008-2009), seg til forslaget om å føre vidare ordninga med eit eige svalbardbudsjett. Justisdepartementet vil i året som kjem sjå nærare på enkelte av kapitla i budsjettet for å sjå til at dei ulike tildelingane er best mogleg i samsvar med kapitlas formål. Som ein start på dette er det i budsjettet for 2010 mellom anna oppretta eit nytt kap. 4 Tilskot til Svalbard Museum. Sjå meir om dette under omtale av dei enkelte kapitla. Departementet vil òg vurdere behovet for enkelte endringar i kap. 2 Tilskot til kulturelle formål.

2 Mål for norsk svalbardpolitikk

Overordna mål

Regjeringas overordna mål for svalbardpolitikken har lege fast i lang tid og vart seinast stadfesta i St.meld. nr. 22 (2008-2009) Svalbard. Desse måla er:

- ei konsekvent og fast handheving av suvereniteten
- korrekt overhalding av Svalbardtraktaten og kontroll med at traktaten blir etterlevd
- bevaring av ro og stabilitet i området
- bevaring av den særeigne villmarksnaturen i området
- oppretthalding av norske samfunn på øygruppa.

Regjeringa la våren 2009 fram ei eiga stortingsmelding om Svalbard (St. meld. nr. 22 (2008-2009) Svalbard). Stortingets behandling av meldinga (jf. Innst. S. nr. 336 (2008-2009)) viser at det framleis er brei politisk semje om hovudmåla i svalbardpolitikken. Måla har lege fast i lang tid og historia har vist at ei forvaltning av øygruppa etter desse måla har vore vellykka.

Måla fell inn under dei generelle måla i norsk politikk om å sikre nasjonal tryggleik og integritet, overhalde internasjonale rettsreglar og plikter og arbeide for internasjonal avspenning og fred. Måla har sikker forankring i nasjonale interesser og haldningar, og er i samsvar med dei traktatbundne pliktene Noreg tok på seg då suvereniteten over øygruppa vart internasjonalt akseptert. Måla tener derfor til å møte dei internasjonale forventningane som blir stilte. I ei tid då Arktis tiltrekkjer seg aukande interesse, skal svalbardpolitikken medverke til at utviklinga i nordområda kan skje på ein fredeleg måte, og til at konflikhtar blir unngått.

Det er viktig å sjå måla i samanheng. Det må vere ei konsekvent handheving av norsk suverenitet innafor ramma av føresegnene i traktaten. Dette har vore ein føresetnad for at dei andre traktatpartane har tillit til at øygruppa ikkje blir utnytta i strid med desse føresegnene.

I St.meld. nr. 22 (2008-2009) Svalbard føretek Regjeringa ein heilskapleg gjennomgang av svalbardpolitikken framover. Det blir framleis lagt opp til ei stabil og føreseieleg myndigheitsutøving og god samfunnsutvikling på øygruppa. Svalbard har ein unik natur- og kulturarv som norske styres-

makter har eit særskilt ansvar for å bevare, og all næringsverksemd, ressursutnytting og forskning skal skje innafor dei rammer omsynet til bevaringa av Svalbards naturmiljø og kulturminne set. Samstundes er det òg viktig å behalde naudsynt handlefridom framover, med tanke på å kunne møte nye utfordringar og nytta dei til ei kvar tid beste verke midla i forvaltninga av øygruppa.

Nordområda er denne Regjeringas viktigaste strategiske satsingsområde. Svalbard er ein sentral del av nordområda og St. meld. nr. 22 blir såleis eit viktig tillegg til Regjeringas nordområdestrategi. Ei vidareføring av ei effektiv og føremålstenleg forvaltning av Svalbard i tråd med måla i svalbardpolitikken vil bidra til å styrkje og utdjupe vårt nærvær i nordområda.

Det har skjedd ei betydeleg utvikling på Svalbard sidan St.meld. nr. 9 (1999-2000) Svalbard vart lagt fram i 2000. Mellom anna er det etablert lokaldemokrati og det har vore ein auke i aktivitetsnivået innan dei fleste områda, inkludert forskning og turisme som er to av dei pilarane svalbardsamfunnet er tufta på.

Eit viktig bakteppe for den nye svalbardmeldinga er dei klimaendringane ein antek vil skje i Arktis dei kommande åra. Temperaturane i Arktis er venta å stige dobbelt så raskt som det globale gjennomsnittet. Endringane vil både gi nye utfordringar for artar og økosystem på Svalbard, og kunne bidra til å skape press på områda gjennom auka tilgjenge som følgje av reduksjon i utbreiinga av sjøisen. Samstundes kan endringane òg gi nye moglegheiter til dømes innanfor fiskeri og internasjonal skipsfart.

Den nye stortingsmeldinga om Svalbard tek innleiingsvis for seg utviklinga sidan førre melding og gjer greie for Svalbard-samfunnet slik det ser ut i dag. Med dette som utgangspunkt blir det gjort ein heilskapleg gjennomgang av sentrale utfordringar knytte til utviklinga på Svalbard i dei kommande åra. Ei nærare omtale av stortingsmeldinga og behandlinga av denne, vil bli gjort fortløpande under dei enkelte kapitla/punkta framover.

Hovudmål og delmål

Justisdepartementet har følgjande hovudmål og delmål for sitt arbeid med polarsaker:

Tabell 2.1 Hovudmål og delmål for Justisdepartementet

Hovudmål	Delmål
Heilskapleg forvaltning av norsk politikk for polarområda	<ol style="list-style-type: none"> 1. Samordne og koordinere forvaltningas politikk for polarområda 2. Sikre ei god forvaltning lokalt på Svalbard gjennom Sysselmannen 3. Leggje til rette for eit godt lokaldemokrati i Longyearbyen

2.1 Heilskapleg forvaltning av norsk politikk for polarområda

Det er nedfelt i Soria Moria-erklæringa at Regjeringa ser nordområda som Noregs viktigaste strategiske satsingsområde i åra som kjem, og Regjeringa har i den samanhengen utarbeidd ein eigen strategi for nordområda. Nordområdestrategien er langsiktig og prega av samordning og samarbeid, og omfattar fleire departement sine ansvarsområde.

Svalbard er ein viktig del av nordområda våre, og ei vedvarande satsing på Svalbard i tråd med måla for norsk svalbardpolitikk vil markere at Noreg er til stades i nordområda. Svalbardpolitikken og norsk forvaltning av ansvar og mynde på Svalbard har vore vellykka. Den største busetnaden på Svalbard, Longyearbyen, er i dag eit robust og velfungerande familiesamfunn med eit godt utbygd tenestetilbod. Longyearbyen skal derimot ikkje utviklast til å bli eit livsløpssamfunn, noko Stortinget slutta seg til under behandlinga av St.meld. nr. 22 (2008-2009) Svalbard, jf. Innst. S. nr. 336 (2008-2009).

Å vere til stades på Svalbard bidreg til å sikre ei truverdig og effektiv forvaltning av Noregs store land- og sjøområde i nord. Regjeringa ønskjer derfor ei robust busetjing i Longyearbyen og vil arbeide for å vidareføre eit levedyktig svalbardsamfunn der miljøforvaltning, forskning, koldrift og reiseliv blir foreina innafør rammer som sikrar at øygruppa blir teken vare på som eitt av verdas best forvalta villmarksområde.

Justisdepartementet har gjennom leiinga av Det interdepartementale polarutvalet eit overordna koordineringsansvar når det gjeld Svalbard, Jan Mayen og bilanda i Antarktis. Dette reiser særskilte utfordringar som gjer det nødvendig å sjå dei enkelte fagetatane si verksemd i desse områda i samheng og i eit breiare perspektiv. Polarutvalet fungerer i denne samanhengen som eit verktoy for Justisdepartementet, som gjennom dette utvalet har ansvaret for å koordinere og samordne forvaltningas arbeid med polarsaker for å sikre ein heilskapleg norsk politikk i polarområda.

I tillegg til Det interdepartementale polarutvalet, jf. omtale under pkt. 2.1.1, er Sysselmannen ein svært viktig medspelar i arbeidet med å sikre ei god forvaltning av Svalbard, jf. omtale under pkt. 2.1.2 Sysselmannen er regjeringas øvste representant på øygruppa og har sete i Longyearbyen. Bestillinga har som hovudoppgåve å medverke til at måla i norsk svalbardpolitikk blir oppfylte. Dette ligg til grunn for all verksemd ved sysselmannsbestillinga. Sysselmannen har funksjon som både fylkesmann, notarius publicus og politimeister. Sysselmannen har òg ansvar for redningsberedskapen på øygruppa. I tillegg til det som her er nemnt har bestillinga ei viktig oppgåve som miljøforvaltar og med gjennomføringa av den lokale kontakten med utanlandske busetnader på Svalbard.

Som følge av satsinga på Svalbard har oppgåvene for Sysselmannen auka i den seinare tida, både i omfang og kompleksitet. Den generelle aktivitetsauken på Svalbard har ført til meir saksbehandling, større behov for kontrollar og inspeksjonar og større etterspørsel etter informasjon og bistand av ulik art. I tillegg til dette har det òg vore auke i mengda offisielle representasjonsoppdrag og besøk til Sysselmannen. For å avhjelpe delar av dei utfordringane dette har skapt for Sysselmannens drift, foreslår Regjeringa i budsjettet for 2010 å auke løyvinga til Sysselmannen med 4 mill. kroner. Løyvinga skal bidra til at bestillinga kan halde fram med å utføre dagens oppgåver på ein god og effektiv måte, blant anna sikre ei vidareføring av Sysselmannens feltinspektørtjeneste, og styrkje politi- og beredskapsarbeidet. Regjeringa foreslår vidare å løyve 3,4 mill. kroner slik at arbeidet med naudsynte reparasjonar og oppgraderingar av sysselmannsbustaden kan halde fram. Desse satsingane vil i sum bidra til ei viktig styrking av Sysselmannen og gjere tydeleg den viktige rolla Sysselmannen har som regjeringas øvste representant på øygruppa.

Longyearbyen lokalstyre er ein viktig medspelar i arbeidet med å utvikle lokalsamfunnet i Longyearbyen, jf. omtale under pkt. 2.1.3. Justisdepartementet arbeider derfor for å ha ein god dialog med lokalstyret, og søker saman med det å bidra til å

finne gode løysingar på dei utfordringane lokal-samfunnet står overfor. Samstundes er det òg viktig å leggje til rette for eit godt samarbeid mellom dei lokale styresmaktene på Svalbard. Den auka kompleksiteten gjer dessutan at departementet søkjer å ha ein god dialog med andre lokale aktørar, og med ulike organisasjonar og institusjonar.

Den vellykka satsinga på Svalbard, og Longyearbyen især, har òg hatt innverknad på delar av det tenestetilbodet og arbeidet som Longyearbyen lokalstyre har ansvaret for. Veksten i samfunnet har mellom anna medført behov for visse endringar innan skule- og barnehagesektoren. Saman med Sysselmannen er lokalstyret ein særleg viktig medspelar når det gjeld å nå dei måla sentrale styresmakter har sett for Svalbard. For å bidra til at lokalstyret kan setje i verk naudsynte tiltak innafor skule- og barnehageområdet, ønskjer Regjeringa å auke lokalstyrets budsjett med i alt 3,7 mill. kroner i 2010. Solide og tilstrekkelege rammevilkår er ein viktig føresetnad for at lokalstyret skal kunne handtere noverande og ikkje minst framtidige oppgåver på ein god og effektiv måte. Sjå meir om dette i pkt. 2.1.3.

Den norske busetnaden på øygruppa har tradisjonelt vore knytt til koldrift. Dette er framleis den næringa som har flest sysselsette. Dei siste åra har det skjedd ein auke i både offentleg og privat verksemd, særleg innan turisme og reiseliv. Aktiviteten har òg auka innafor forskning og høgare utdanning, først og fremst i Longyearbyen og Ny-Ålesund. Samtidig har Regjeringa som mål å oppretthalde Longyearbyen som eit robust familiesamfunn, men ikkje eit livsløpssamfunn. Denne føresetnaden er òg gjenteken i St.meld. nr. 22 (2008-2009) Svalbard, og i Stortingets behandling av denne. Den utviklinga ein har sett i Longyearbyen, fører mot eit meir komplekst samfunn som igjen opnar for nye interesse motsetnader mellom fleire aktørar. Dette gjer samordninga til ei viktigare og meir krevjande oppgåve enn tidlegare.

Aukande turisme og ferdsel på Svalbard synleggjer behovet for å halde oppsyn med og avdekke eventuelle brot på føresegna om vern av Svalbards natur- og kulturmiljø. Det er òg ei utfordring å skape tryggleik, både ved ferdsel på land og til sjøs. Viktige tiltak i denne samanhengen er Sysselmannens oppsyns- og kontrollverksemd og informasjonsarbeid. Det er ei utfordring å nå ut til dei som besøker øygruppa med viktig informasjon på ein god og effektiv måte. For å sikre kontinuitet i den oppsyns- og kontrollverksemda som Sysselmannen utøver gjennom feltinspektørteneista si, løyvde Stortinget i forbindelse med behandlinga av Revidert nasjonalbudsjett for 2009 i alt 1,4 mill. kroner ekstra til Sysselmannen. Pengane er brukt til

organisering og gjennomføring av slik teneste sommarsesongen 2009.

Svalbard og Longyearbyen har mange særtrekk. Likevel ser ein at Longyearbyen på mange område, og i aukande grad, liknar eit fastlandssamfunn. Dette fører til at ein stadig oftare må vurdere om regelverk for fastlandet òg skal gjerast gjeldande for Longyearbyen og Svalbard. Lovgivings-tilhøva for Svalbard er spesielle, jf. bl.a. lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard (svalbardlova) § 2. Det er derfor ei utfordring å få til ei heilskapleg utvikling av regelverk. Målet er eit tilpassa og oversiktleg regelverk som er tilgjengeleg for alle. Justisdepartementet har fokus på denne problemstillinga. I den nyleg framlagde svalbardmeldinga vart det mellom anna teke opp om ein burde snu prinsippet i svalbardlova § 2. Etter ei drøfting av moment både for og i mot ei slik endring, har ein kome til at dette systemet bør oppretthaldast. Meldinga peiker også på enkelte andre rettsområde der ein ser behov for ei nærare vurdering på visse felt, til dømes innafor nærings- og selskapslovgivinga, helselovgivinga og utlendingslovgivinga. Komiteen har òg i si behandling av meldinga framheva delar av dette, og involverte departement vil derfor, i samråd med Justisdepartementet, sjå nærare på dette.

Målsetjinga om ein robust norsk busetnad på Svalbard inneber også skattepolitiske utfordringar. Skattesystemet på Svalbard må derfor tilpassast forholda på øygruppa og baserast på løysingar som sikrar konkurransedyktige rammevilkår for investeringar og verksemd på Svalbard. Samtidig må løysingane innpassast i ei større internasjonal ramme, under omsyn til at økonomiske transaksjonar over landegrensene aukar sterkt i omfang. Stortinget vedtok i 2008 endringer i skattesystemet for Svalbard. Skattesatsen på lønnsinntekt har etter dette vore 8 pst. For særskilt høge inntekter (over 12 G) vert det trekt 22 pst. skatt. Skattesatsen for alminneleg inntekt på Svalbard (nærings- og selskapskatt) er no 16 pst. For nærare omtale av dette, sjå. St.prp. nr. 1 (2007-2008) Svalbardbudsjettet, Ot.prp. nr. 1 (2007-2008) Finansdepartementet og St.prp. nr. 1 (2007-2008) Finansdepartementet.

Hausten 2008 vart det sendt på høyring forslag til enkelte endringar i skattesystemet for Svalbard. Forslaget til endringar er utarbeidd av ei arbeidsgruppe som har vore leia av Finansdepartementet med deltaking frå Justisdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og Utanriksdepartementet. Fristen for høyringssvar gjekk ut 01.07.2009. Høyringssvara vil bli gjennomgått og vurderte utover hausten og starten av neste år. Eventuelle lovendringar vil etter planen verte oversende Stortinget i løpet av 2010.

Høgsterett fatta i 2007 ei avgjerd om at tvangsoppløysing av eit aksjeselskap med forretningskontor på Svalbard ikkje kunne gjerast i medhald av aksjelova § 16-5 første ledd nr. 5, fordi plikta til å sende inn årsrekneskap til rekneskapsregisteret etter rekneskapslova § 8-2 ikkje gjeld for slike selskap. På bakgrunn av avgjerda i Høgsterett er det nødvendig å vurdere behovet for å fastsetje forskrifter om bruken av rekneskapslova, revisorlova og bokføringslova på Svalbard. Finansdepartementet arbeider i samarbeid med Justisdepartementet for å finne løysingar for korleis dette skal behandlast i framtida.

2.1.1 Samordne og koordinere regjeringas politikk for polarområda

For å sikre ei god koordinering av regjeringas politikk for Svalbard, vart det allereie i 1965 oppretta eit eige Svalbardutval. I 1971 vart ansvarsområdet for utvalet utvida til òg å gjelde Jan Mayen og bilanda i Antarktis. Namnet vart då endra til Det interdepartementale polarutvalet. Utvalet skal tene regjeringas behov for direkte styring med polarsaker. Utvalet arbeider etter ein eigen instruks.

Polarutvalet skal drøfte alle saker som vedkjem forvaltninga av polarområda. Utvalet er leia av Justisdepartementet som også har sekretariatsfunksjonen. Polarutvalet består elles av representantar frå dei mest sentrale departementa i polarsamheng (JD, UD, MD, KD, NHD, FIN, SD, FKD), Norsk Polarinstitut, Sysselmannen på Svalbard og Statsministerens kontor. Utvalet møtest om lag ti gonger i året.

Plikta til å leggje fram saker for Polarutvalet gjer at saker som vedkjem utanriks-, miljø-, ressurs-, forskings- og tryggleikspolitikken, og andre viktige saker, kan vurderast i samanheng og opp mot andre viktige omsyn i norsk svalbardpolitikk før det blir treft avgjerd i vedkommande fagdepartement. At saker blir lagt fram for Polarutvalet endrar ikkje vedkommande fagdepartements mynde til å treffe avgjerder eller det konstitusjonelle ansvaret til vedkommande fagstatsråd.

Saker skal leggjast fram for Polarutvalet før avgjerd blir treft i det aktuelle fagdepartementet, og utvalet kan då gi rådgivande uttale til det aktuelle departementet. Dersom det aktuelle departementet vil avgjere saka i strid med uttale frå Justisdepartementet eller Polarutvalet, skal saka leggjast fram for regjeringa.

Som regjeringas rådgivande og koordinerande organ for behandlinga av polarsakar, har Polarutvalet hatt ei viktig rolle som styringsgruppe i arbeidet med den nye stortingsmeldinga om Svalbard.

Justisdepartementet har i ei tid arbeidd for å revidere instruksjonen for utvalet. I tråd med merkningane frå komiteen under deira behandling av stortingsmeldinga, vil ein eventuell etablering av ei konsultasjonsordning mellom Longyearbyen lokalstyre og Polarutvalet òg bli vurdert i denne samanhengen.

Forskingsaktivitetane på øygruppa er viktige, og Svalbard har etter kvart utvikla seg til ein solid plattform for norsk og internasjonal polarforskning. Noreg gir her forskarar frå land over heile verda eineståande høve til å forske på ulike felt, blant anna når det gjeld spørsmål knytte til klima. I takt med satsinga dei siste åra på å utvikle Svalbard som forskings- og kunnskapsplattform, har òg behovet for koordinering av denne verksemda vorte stadig viktigare. Polarutvalet har derfor blant anna teke initiativ til å revitalisere Svalbard Science Forum (SSF). Målet med dette har vore å utnytte infrastruktur og faglege ressursar betre. Regjeringa peikar i St.meld. nr. 22 (2008-2009) Svalbard på at det enklaste og beste midlet for betre koordineringa av forskning på Svalbard er ei vidareutvikling av dei institusjonane ein allereie har, og då særleg gjennom ei styrking av Noregs forskingsråds nærvær gjennom SSF. Ei vidareutvikling av det administrative apparatet til SSF vil kunne bidra til å skape betre forskingsleiing, auka samarbeid, planlegging og overordna prioritering av forskning på Svalbard. Under behandlinga av meldinga slutta komiteen seg til det som var foreslått av Regjeringa vedrørende SSF.

Datainnsamlinga for verdas største polarforskningsprogram, Det internasjonale Polaråret (IPY), vart avslutta 01.03.2009. I alt har ca. 50 000 forskarar frå 63 land delteke under IPY. Den breie tverrfaglege måleinsatsen skal blant anna bidra til å skaffe datasett for betre klimamodellar og prognosar, inkludert havstraumar og klimakoplingar mellom låge og høge breiddegrader. Mange av IPY-prosjekta har gått føre heilt eller delvis på eller ved Svalbard. For 2009 vart det avsett 85 mill. kroner over Forskningsrådets budsjett til IPY. Denne løyvinga har dekt forskinga på vegner av heile departementsfelleskapet. Ein norsk IPY-komité har koordinert det norske arbeidet med Det internasjonale polaråret og har også vore kontaktpunkt mot International Council for Science og World Meteorological Organisation, som står for planlegginga og gjennomføringa av polaråret internasjonalt. Noreg er tildelt sluttkonferansen for IPY og denne vil bli halden i Oslo i juni 2010. For meir omtale, sjå kap. 4.3 Kunnskapsdepartementet.

Ny-Ålesund peikar seg ut som eit heilt spesielt område i forskingssamheng. Styresmaktene har gjennom ei rekkje år investert store midlar i infra-

strukturen for forskingsverksemda. Regjeringa har som målsetjing å byggje Ny-Ålesund vidare ut som internasjonalt forskingssenter i Arktis, innafør dei rammene annan infrastruktur og kapasitet set. I alt 9 land har i dag eigen forskingsstasjon i Ny-Ålesund. Gjennom året har totalt om lag 20 land forskingsprosjekt i Ny-Ålesund. Justisdepartementet vil vurdere behovet for ytterlegare vern av forskingsaktiviteten i Ny-Ålesund, til dømes i forhold til skipstrafikken i området.

Utarbeiding av god statistikk er viktig for å kunne gi regjeringa tilstrekkeleg oversikt over den raske utviklinga i svalbardsamfunnet. Som eit ledd i dette innførte Regjeringa 01.01.2007 mellom anna statistikklova for Svalbard. For 2010 foreslås det løyvd i alt 2,5 mill. kroner til Statistisk sentralbyrå (SSB) til innhenting av svalbardstatistikk. SSB leier no dette arbeidet gjennom rådgjevande utval for svalbardstatistikk. Det er oppretta ei eiga temaside for Svalbard, og saman med den nye publikasjonen «Dette er Svalbard» (www.ssb.no/dette_er_svalbard/), tek den over for den tidlegare årboka om svalbardstatistikk.

Justisdepartementet og Polarutvalet har òg ansvar for koordineringa av regjeringas politikk for Jan Mayen og bilanda i Antarktis. Det internasjonale samarbeidet om Antarktis skjer innafør ramma av Antarktistraktaten og inneber årlege møte mellom traktatpartane. Lovgivingssituasjonen for dei norske bilanda i Antarktis er spesiell og krev særskilt vurdering i samband med lovgivingsarbeid. Justisdepartementet deltek dessutan i prosessane som går føre seg i regi av Arktisk Råd. Arktisk Råd er det einaste sirkumpolare samarbeidsorganet som omfattar alle dei arktiske landa. Noreg har i perioden 2006-2008 hatt formannskapet i Arktisk Råd. Danmark overtek denne rolla frå hausten 2009. Oppfølging av klimaendringar og heilskapleg forvaltning av dei arktiske havområda, har vore to av hovudprioriteringane under det norske formannsskapet.

2.1.2 Sikre ei god forvaltning lokalt på Svalbard gjennom Sysselmannen

Befolkningsauke i Longyearbyen og ei utvikling der stadig fleire lover blir gjort gjeldande på øygruppa, har ført til ein auke i Sysselmannens oppgåver både i omfang og kompleksitet. Ikkje minst gjeld dette også fordi interessa for Svalbard er sterkt aukande både frå nasjonalt og internasjonalt hald, i form av politiske aktørar, næringsaktørar, forskingsmiljø og media. Mellom anna som følge av det som her er nemnt, legg Regjeringa i St.meld. nr. 22 (2008-2009) Svalbard vekt på at Sysselmannen må vidareutviklast i rolla som regjerin-

gas øvste representant på øygruppa og som premissleverandør for utforminga av norsk svalbardpolitikk. Stortinget slutta seg til dette gjennom si behandling (jf. Innst. S. nr. 336 (2008-2009)) og understreka spesielt at rednings- og politiressursane til ei kvar tid er tilstrekkeleg dimensjonert til å ivareta Sysselmannens ansvar innafør desse områda.

Som ei oppfølging av St.meld. nr. 22 (2008-2009) Svalbard og dei behova som der er påpeikte for Sysselmannen på Svalbard, har Regjeringa i svalbardbudsjettet for 2010 foreslått å auke løyvinga til Sysselmannen med i alt 7,4 mill. kroner. Av desse midlane er 3,5 mill. kroner avsette til driftsbudsjettet, mens 3,4 mill. kroner går til reparasjon og rehabilitering av bustaden til sysselmannen. Det er vidare sett av 0,5 mill. kroner til Sysselmannens transportbudsjett. Sysselmannen er administrativt underlagt Justisdepartementet, og får løyvingane sine over svalbardbudsjettet. I enkelte fagsaker er han likevel underlagt andre departement. Sysselmannen har mynde som politimeister og fylkesmann. Som offentleg organ er Sysselmannen tillagt ei rekkje styresmaktoppgåver innafør ulike saksområde, til dømes forureining, barnevern, skjenkeløyvesaker, brannvern o.a. Fagkompetansen og svalbardkunnskapen hos Sysselmannen representerer ei viktig støtte i departementas arbeid med svalbardspørsmål.

Justisdepartementet har som mål at dei mange og ulike oppgåvene som sysselmannsbestillinga skal løyse, blir utførte på ein god og effektiv måte. Departementet arbeider for å ha ein god styringsdialog med Sysselmannen, mellom anna gjennom etatsstyringsmøte og tildelingsbrev, og rapporteringssystem i samband med dette. I tillegg til den formelle kontakten legg ein vekt på å ha ei brei kontaktflate og ein jamleg og tett dialog.

Både politifagleg og miljøfagleg ekspertise er samla i Sysselmannens organisasjon. Dette mogleggjer ei god fagleg forvaltning av plan- og enkelt saker, eit godt informasjonsarbeid og ei effektiv etterforskning av miljøkriminalitet. Auke i turisme og ferdsel på Svalbard krev at ein held godt oppsyn, slik at ein kan avdekkje moglege brot på føresegna om vern av Svalbards natur- og kulturmiljø, jf. pkt. 2.1.

Sysselmannen har ansvar for redningsberedskapen på Svalbard. Det vert utført om lag 50 redningsaksjonar i året og i dette arbeidet er førebygging viktig. Sysselmannen arbeider fortløpande med å ha ei best mogleg samhandling med frivillige i redningstenesta, og for å effektivisere utrykingsfasen mest mogleg. Ei god informasjonsverksemd er viktig for at Sysselmannen skal kunne løyse oppgåvene sine på tilfredsstillande vis. For å nå

ut til publikum, arbeider ein mellom anna kontinuerleg med vidareutvikling av Sysselmannens nettside, med trykksaker og anna informasjonsmateriell og med å ha eit ope og konstruktivt forhold til media. Det er viktig for sysselmannsbestillinga å vere synleg på øygruppa og ha god kontakt med publikum.

Sysselmannen er representert i Svalbard forskingspark, knytt til informasjonssenteret i Svalbardporten og til eit kulturhistorisk magasin.

Sysselmannen starta hausten 2008 ein organisatorisk gjennomgang av bestillinga. Føremålet med denne er å finne ut om bestillinga er riktig organisert og om den har god nok kapasitet til å møte den auken i utfordringar og arbeidsoppgåver som har funne stad i seinare tid. Gjennomgangen vil vere med på å danne grunnlaget for organiseringa av Sysselmannen i framtida. Arbeidet er av kapasitetsomsyn førebels sett på vent, men vil bli forsøkt teke opp att i løpet av hausten 2009.

2.1.3 Leggje til rette for eit godt lokaldemokrati i Longyearbyen

Longyearbyen lokalstyre får løyvinga si over svalbardbudsjettet. Ved utarbeiding av budsjettet mottek departementet innspel frå lokalstyret. Det blir òg arrangert jamlege kontaktmøte med Justisdepartementet. På desse møta blir bl.a. viktige saker og aktuelle problemstillingar diskuterte. I samband med oppfølginga av St.meld. nr. 22 (2008-2009) Svalbard vil det òg bli vurdert ei konsultasjonsordning mellom Longyearbyen lokalstyre og Det interdepartementale polarutvalet, jf. også pkt. 2.1.1.

Regjeringa har gjennom arbeidet med stortingsmeldinga om Svalbard registrert at Longyearbyen er i ferd med å nå ei kapasitetsgrense med omsyn til infrastruktur. Den auken i befolkning og aktivitet som har funne stad i Longyearbyen sidan førre melding vart framlagt, har mellom anna skapt behov for fleire bustader, barnehage- og skuleplassar. Auken har òg ført til eit større press på det generelle tenestetilbodet lokalstyret har ansvaret for.

Som også Stortinget påpeikte under si behandling av meldinga, er det ikkje naturleg å sjå for seg at den veksten ein har sett i dei seinare åra skal halde fram i same omfang og tempo. Dei varsla reduksjonane og nedbemanninga i hjørnesteinsbedrifta Store Norske kan òg innebere at veksten i periodar kan verte negativ.

Som eit svar på nokre av dei utfordringane som er knytte til veksten i Longyearbyen, foreslår Regjeringa å auke rammene til Longyearbyen lokalstyre med i alt 3,7 mill. kroner. Auken skal

mellom anna gå til å avhjelpe naudsynte behov i skule- og barnehagesektoren. Når det gjeld framtidig energiforsyning vil det i løpet av hausten 2009 bli nedsett ei arbeidsgruppe under leiing av Justisdepartementet. På bakgrunn av det arbeidet som allereie er gjort lokalt, skal den utarbeide ein rapport som vidare kan danne grunnlaget for dei avgjerder som må takast i samband med val av framtidig energikjelde.

Lokalstyret har ansvar for å utøve mynde på utvalde saksområde, for offentleg tenesteyting og for utviklingsoppgåver innafor eit geografisk avgrensa område; gardsnummer 22 bruksnummer 1 Longyeardal. Dette inneber mellom anna energiforsyning, samfunns- og arealplanlegging, kart- og delingsforretningar, byggjesaksbehandling, veg, vatn, avløp, renovasjon, kaiteneste, brannvern, økonomiplanlegging, næringsarbeid, statistikkproduksjon, utvikling og samordning av samfunnstenster retta mot barn, ungdom og vaksne, barnevern, sosialrådgiving, ungdomsarbeid, barnehagar og drift av skulen.

Komiteen har under si behandling av St.meld. nr. 22 (2008-2009) Svalbard bedt Regjeringa vurdere om ansvaret som grunneigar i Longyearbyen bør overførast frå Store Norske til andre. Justisdepartementet vil i samråd med involverte aktørar vurdere dette spørsmålet nærare.

Sidan januar 2006 har Longyearbyen lokalstyre organisert verksemda si slik at strategiske oppgåver, utøving av mynde og overordna bestillarfunksjon blir ivaretekne i lokalstyrets eigen administrasjon. Sjølve driftsoppgåvene for samfunnet blir i hovudsak ivaretekne gjennom eigne kommunale føretak. I alt er tre slike kommunale føretak etablerte: Eitt har ansvar for oppvekst, eitt for kultur og fritid og eitt har ansvar for drift av teknisk infrastruktur. Det siste har fått namnet Bydrift Longyearbyen og var fram til 01.01.09 organisert som eit kommunalt aksjeselskap (Bydrift Longyearbyen AS). Ansvaret for styring og drift av Longyearbyen skule vart overført til Longyearbyen lokalstyre frå 2007. I den samanhengen vart det rammeoverført lønns- og driftsmidlar til svalbardbudsjettet frå Kunnskapsdepartementets budsjett, for å sikre vidareføring av dei tilboda skulen gir.

Mynde til å fastsetje forskrifter om bygningsvesenet på Svalbard, er for Longyearbyen arealplanområde delegert til Longyearbyen lokalstyre. Lokalstyret vedtok i 2004 ei eiga byggjesaksforskrift for Longyearbyen.

På oppdrag frå Justisdepartementet og Longyearbyen lokalstyre har Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR) evaluert lokaldemokratiet på Svalbard. Rapporten «Demokrati i motvind» vart framlagt i mars 2006, og synte at halvparten av

innbyggjarane i Longyearbyen var motstandarar av lokalstyreordninga. Justisdepartementet og Longyearbyen lokalstyre arbeider saman om å vidareutvikle lokaldemokratiet i Longyearbyen. Det er blant anna innført ei ordning med halvårlege kontaktmøte mellom justisministeren og Longyearbyen lokalstyre.

I 2008 leverte NIBR andre del av sin rapport om lokalstyreordninga, som ei oppfølging av den første evalueringa. Funna syner ei forsiktig positiv haldning til lokalstyreordninga.

3 Forslag til svalbardbudsjett for 2010

Regjeringa ønskjer å bevare eit stabilt og robust norsk familiesamfunn i Longyearbyen på Svalbard for å sikre norsk nærvær i nordområda. Mellom anna på bakgrunn av St.meld. nr. 22 (2008-2009) Svalbard og behandlinga av denne, meiner Regjeringa det er grunn til å auke løyvinga til Sysselmannen på Svalbard for betre å setje bestillinga i stand til å møte dagens utfordringar og oppgåver. I svalbardbudsjettet for 2010 foreslår derfor Regjeringa å auke Sysselmannens driftsbudsjett med 3,5 mill. kroner. I tillegg til denne auken er det òg avsett i alt 3,4 mill. kroner til reparasjon og rehabilitering av Sysselmannsbustaden og 0,5 mill. kroner til Sysselmannens transportkapittel. For å leggje til rette for at Longyearbyen lokalstyre (LL) kan utføre sine oppgåver på ein god og effektiv måte, og å setje lokalstyret betre i stand til å handtere dei utfordringane som befolkningsauken i Longyearbyen har gitt, særleg innafor barnehage- og skulesektoren, foreslår Regjeringa å auke lokalstyrets budsjett med 2,7 mill. kroner. LL er dessutan tilført 0,6 mill. kroner gjennom ei rammeoverføring frå Arbeids- og inkluderingsdepartementet, samt 0,4 mill. kroner frå Kunnskapsdepartementet. Regjeringa foreslår òg 0,2 mill. kroner fordelt på andre kapittel for å tryggje rammene for dagens drift. I tillegg til dette er det i denne regjeringsperioden løyvd i alt 20 mill. kroner til bygging av nytt reservekraftverk i Longyearbyen og i alt 1,5 mill. kroner til Sysselmannens transportbudsjett som følge av auka kostnader her.

Utover dette kjem dei skatteendringane som er vedtekne i denne regjeringsperioden. Skattesatsen på lønnsinntekt er no 8 pst., mens det for særskilt høge inntekter skal trekkjast 22 pst. skatt. Skattesatsen for alminneleg inntekt på Svalbard (selskaps- og næringskatt) er sett til 16 pst. Regjeringa har òg endra rutineane for prisjustering av svalbardbudsjettet slik at heile budsjettet no blir prisjustert.

Budsjettramman på svalbardbudsjettet for 2010 er 248,8 mill. kroner. Dette er 17,1 mill. kroner

eller 7,4 pst. auke i forhold til vedteke budsjett for 2009.

Underskotet på svalbardbudsjettet for 2010 er stipulert til 113 mill. kroner og blir dekt inn gjennom eit tilskot over Justisdepartementets budsjett kap. 480 Svalbardbudsjettet post 50 Tilskot. Storleiken på tilskotet har variert frå år til år, og har vorte auka ved ekstraordinære tilskotsbehov. Tilskotet som er foreslått for 2010 utgjer 45,4 pst. av dei venta inntektene.

Bortsett frå statstilskotet er skattar og avgifter frå Svalbard den største inntektsposten, jf. omtala under kap. 3030. Skatteinntektene for 2010 er rekna til 135,8 mill. kroner. Inntektene frå skattar og avgifter utgjer 54,6 pst. av dei samla inntektene over svalbardbudsjettet.

Svalbardbudsjettet er i stor grad eit driftsbudsjett. Ein stor utgiftspost er Sysselmannens transportteneste (kap. 6), som bl.a. inkluderer utgifter til redningshelikopter. Andre store utgiftspostar er løyving til Sysselmannens ordinære drift (kap. 5) og Statens bygningar i Longyearbyen (kap. 20). Over kap. 3 Longyearbyen lokalstyre blir det løyvd midlar til drift av lokalstyret og tilskot til drift og utbygging av offentlege tenester og infrastruktur som Longyearbyen lokalstyre har ansvaret for.

Det er i budsjettet for 2010 oppretta eit nytt kapittel 4, Tilskot til Svalbard museum. Museet har tidlegare fått si tildeling via Longyearbyen lokalstyre, men etter at museet vart omdanna til eigen stiftelse er det naturleg at løyvinga no går direkte til museet. Løyvinga er basert på innspel frå Longyearbyen lokalstyre over kor mykje midlar museet venteleg treng til si drift. Lokalstyrets løyve er vidare redusert med same beløp som museet no er tildelt. For meir omtale av dette, sjå kap. 4 Svalbard museum i del II.

Ei oversikt over inntekter og utgifter og ei oversikt over utgiftene fordelte på postnivå, er gitt i punkt 5 nedanfor. I del II finst det ei nærare omtale av dei enkelte budsjettkapitla.

4 Forslag til løyvingar til svalbardformål frå andre departement over statsbudsjettet (jf. vedlegg 1)

For 2010 er det foreslått løyvd netto om lag 367 mill. kroner over statsbudsjettet til svalbardformål. Dette talet omfattar tilskotet til svalbardbudsjettet over Justisdepartementets kap. 480 og utgiftene til Svalbard som blir dekte over budsjetta til dei andre departementa, jf. vedlegg 1. Inntektene frå Svalbard som går inn på budsjetta til dei andre departementa er trekte frå, jf. vedlegg 2. Tilsvarende tal i 2009 var om lag 388 mill. kroner.

4.1 Miljøverndepartementet

Sysselmannen utøver miljøvernmyndet for Svalbard. Etaten har ei eiga miljøvernavdeling og er lokal fagetat for Miljøverndepartementet. Departementet har òg delegert mynde på sentrale område til Direktoratet for naturforvaltning (DN), Statens forureiningstilsyn (SFT) og Riksantikvaren. Saman med Norsk Polarinstitut, som er fagleg rådgivar for forvaltninga i polare spørsmål, representerer den faglege kompetansen og forvaltningserfaringa i desse direktorata ei vesentleg støtte til Sysselmannens miljøvernarbeid.

Over Miljøverndepartementets budsjett vil det bli løyvd om lag 110 mill. kroner til svalbardformål. Om lag 79 mill. kroner av dette går til Norsk Polarinstitutt verksemd på og rundt Svalbard. Resten går til Sysselmannen på Svalbard, Direktoratet for naturforvaltning, Statens kartverk og til forskning og overvaking bl.a. i regi av Noregs forskingsråd. Sjå oversikt over løyvingane i vedlegg 1. Det blir òg løyvd midlar til miljøvernarbeid over svalbardbudsjettet kap. 5 Sysselmannen og kap. 9 Kulturminnetiltak, jf. omtale i del II.

Miljøvernarbeidet vil i 2010 halde fram med å ha fokus på forvaltning av villmarksområde på Svalbard, og då særleg med tanke på å begrense belastninga på Svalbards natur og kulturminne som følgje av aukande ferdsel, for å sikre viktige leveområde for sårbare arter og sikre viktige referanseområde for forskning. Arbeidet med forvaltningsplanar for dei store verneområda vil ha høg prioritet her. Arbeidet vil òg ha fokus på klimaendringane og deira betydning for forvaltninga av miljøet på Svalbard, førebygging av introduksjon og spreining av framande arter, og av lokale forureining

gar til luft, jord og vatn. Det arbeidet som er starta opp med å utgreie Svalbard som eit mogeleg verdsarvområde vil halde fram.

Overvakinga av dei effektane den aukande ferdsla har på utsette og sårbare kulturminne og på naturmiljøet, er styrkt. Klimaendringane gjer seg sterkare gjeldande på Svalbard og vi ser no truleg starten på nye, omfattande miljøutfordringar. Samtidig er Svalbards rolle og betydning som internasjonal forskingsplattform styrkt, ikkje minst når det gjeld klima, gjennom Det internasjonale polaråret, IPY og initiativet «Svalbard Integrated Arctic Earth Observing System» (SIOS). Det vil derfor bli arbeidd for å leggje til rette for ei målretta forskingsverksemd og ei effektiv miljøovervaking på Svalbard som set oss i stand til å følgje og dokumentere spesielt klimautviklinga, og tilpasse miljøforvaltninga til endringar i klima og miljøforhold.

Svalbards miljøvernfond løyvde i 2009 midlar til ei rekkje prosjekt gjennom to tildelingar.

Dei tildelte midlane gjekk til reiselivsrelaterte prosjekt, fiske og vilttiltak, miljøgift- og forureiningsrelaterte prosjekt og til kulturminnetiltak. Det vil bli lagt opp til to tildelingar også i 2010.

Norsk Polarinstitut

Norsk Polarinstitut er underlagt Miljøverndepartementet. Instituttet har ei omfattande verksemd på Svalbard, med bl.a. forskning, miljøovervaking, topografisk og geologisk kartlegging, forskingservice, drift av forskingsstasjonar, ettersyn av fyr, miljøretta kunnskapsformidling og informasjon. Polarinstitutet yter òg logistisk støtte til norsk og utanlandsk forskingsverksemd på Svalbard.

Polarinstitutet driv ein forskingsstasjon i Ny-Ålesund og luftmålestasjon på Zeppelinfjellet. Instituttet har eit avdelingskontor i Forskingsparken i Longyearbyen. Kvart år har instituttet ei betydeleg ekspedisjonsverksemd på Svalbard. Instituttet brukar òg betydelege ressursar på rådgiving i miljøspørsmål overfor sentrale og lokale forvaltningsorgan, og på miljøovervaking på øygruppa.

I dei siste åra har Norsk Polarinstitut styrkt forskings- og overvakingsserksmda si, som er

særleg viktig for forvaltninga av øygruppa. Instituttet har òg styrkt rådgivingskapasiteten sin overfor dei sentrale styresmaktene og Sysselmannen, og den norske vertskapsrolla for forskingsaktivitet på Svalbard.

For 2010 er om lag 79 mill. kroner av løyvinga til Norsk Polarinstitutt over Miljøverndepartementets kap. 1471 Norsk Polarinstitutt relatert til Svalbard, jf. vedlegg 1. I tillegg kjem tilskotet frå svalbardbudsjettet, jf. omtale av kap. 17.

Den auka faglege aktiviteten til Norsk Polarinstitutt består blant anna av ny flyfotografering av Svalbard. Fotograferinga skal vere med på å gi oppdaterte digitale kart som blant anna gjer redningsaksjonar sikrere og meir effektive. I tillegg vil karta mogleggjere betre overvaking av brear, noko som vil vere eit betydeleg bidrag til norsk klimaforskning. Vidare er vegetasjonsovervakinga og overvakinga av isbjørnbestanden styrka.

4.2 Nærings- og handelsdepartementet

Staten har eigarinteresser i fleire selskap på Svalbard. Nedanfor følgjer ei omtale av dei selskapa Nærings- og handelsdepartementet har interesser i. Nokre av dei får overført statlege midlar.

Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS

Store Norske-konsernet består av morselskapet Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS (SNSK) og dei heileigde dotterselskapa, Store Norske Spitsbergen Grubekompani AS (SNSG), Store Norske Gull AS og Store Norske Boliger AS. Staten eig 99,94 pst. av aksjane i SNSK. Kolverksemda skjer gjennom SNSG. Ved utgangen av 2008 hadde SNSK-konsernet 387 tilsette. Arbeidsplassane knytte til kolgruvedrifta har medverka vesentleg til stabil, heilårleg norsk aktivitet og busetnad på Svalbard.

I juli 2005 braut det ut brann i hovudstollen i Svea Nord-gruva. Etter åtte månaders driftsstans vart produksjonen i Svea Nord-gruva starta opp att i april 2006. Kravet mot forsikringsselskapa var på om lag 821 mill. kroner. Tvist om forsikringsoppgjøret førte til ein pressa økonomisk situasjon for selskapet. For å avhjelpe situasjonen gav staten sommaren 2007 selskapet eit ansvarleg lån på 250 mill. kroner, jf. St. prp. nr. 69 og Innst. S. nr. 230 (2006-2007). Heile det ansvarlege lånet er betalt tilbake til Nærings- og handelsdepartementet. Forsikringsoppgjøret vart behandla hausten 2008 og selskapet fekk 612 mill. kroner i erstatning

I St.prp. nr. 69 (2006-2007) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringar i statsbudsjettet 2007, vart det foreslått å gi vedtektene til Store Norske eit til-

legg, slik at selskapet òg får høve til å drive verksemd i Finnmark og Troms. Stortinget slutta seg til dette ved behandlinga av Innst. S. nr. 230 (2006-2007). I tråd med dette vart det på ordinær generalforsamling i SNSK vedteke ein ny formålsparagraf for selskapet. Vedtektenes § 1 fekk eit tillegg med følgjande ordlyd: «Selskapet kan utnytte sin kompetanse innan miljøvennlig ressursutnytting på Svalbard og i Finnmark og Troms.»

Konsernet hadde i 2008 driftsinntekter på 3,4 mrd. kroner og eit årsresultat på 880 mill. kroner. Tilsvarende tal i 2007 var 1,8 mrd. kroner og 112 mill. kroner. SNSK produserte 3,4 mill. tonn kol i 2008 mot nær 4,1 mill. tonn i 2007. Det vart selt 3,4 mill. tonn kol i 2008. Kolprisane var høge i 2008. Frå juni 2009 har prisen pr. tonn kol gått kraftig ned. Som følgje av finanskrisa treng industrien no mindre kol, og salet er redusert i 2009. Selskapet tek sikte på eit produksjonsvolum på 2,6 mill. tonn i 2009 og noko lågare i åra framover.

Selskapet starta hausten 2001 produksjonsdrift i eit nytt gruveområde kalla Svea Nord. Ved Stortingets behandling i desember 2001 av prosjektet, jf. St.prp. nr. 2 Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS og Svea Nord-prosjektet og Innst. S. nr. 67 (2001-2002), vart det lagt til grunn at gruvedrifta etter dette skal drivast ut frå bedriftsøkonomiske føresetnader og uavhengig av statleg støtte i framtida. Formålet med statleg eigarskap i SNSK og SNSG er å medverke til at samfunnet i Longyearbyen blir halde oppe og utvikla vidare på ein måte som understøttar dei overordna måla i norsk svalbardpolitikk. I tillegg skal selskapet drivast etter bedriftsøkonomiske prinsipp og med sikte på marknadsmessig avkastning på investert kapital.

SNSK arbeider no med planar for framtidig kolgruvedrift i andre førekomstar som erstatning for dagens drift i Svea Nord-gruva, som venteleg går tom om 5-6 år. Etter avviklinga av Svea Nord legg SNSK i dag opp til vidare drift på fire førekomstar i Svea-området. Føresetnaden er at drifta vert bedriftsøkonomisk lønnsam. Planane blir lagt slik at allereie etablert infrastruktur knytt til Svea Nord-gruva framleis kan utnyttast. Dei fire felta er: Lunckefjell, Svea Øst, «Randsona» og Ispallen som til saman inneheld totalt ca. 46,3 mill. tonn kol.

SNSK legg no planar for Lunckefjell som har om lag 8,3 mill. tonn kol berekna for sal. Førekomsten i Lunckefjell vil bli utdriven med basis i infrastrukturen frå Svea-Nord. Selskapet har berekna behovet for nye investeringar til om lag 1 mrd. kroner. Sysselmannen fastsette i juni 2008 eit utgreiingsprogram for prosjektet. SNSK har planar om å starte opp oppføringa i 2012 og drifta i januar 2014. Før det eventuelt blir gjort større investeringar i utvikling av desse førekomstane må det avklarast

med eigar. Det må òg søkjast løyve til å setje i gang prosjekt etter Svalbardmiljølova og anna relevant regelverk. Spørsmål om koldrift vart behandla i St.meld. nr. 22 (2008-2009) Svalbard. I Innst. S. nr. 336 (2008-2009) har utanrikskomiteen uttalt at omsynet til tryggleik og miljø må ha høgste prioritet. Når det gjeld opning av drift i Lunckefjell, legg komiteen til grunn at regjeringa føretek ei vurdering av saka, og at den blir fremja for Stortinget.

SNSK vil elles konsentrere verksemda si rundt Longyearbyen og satse på utvikling av selskapets eigeidommar og andre bergrettar selskapet har på Svalbard.

Kings Bay AS

Staten eig alle aksjane i Kings Bay AS. Det er foreslått å løyve 15 mill. kroner til drift og investeringar i Kings Bay AS i 2010.

Kings Bay AS eig grunn og anlegg i Ny-Ålesund og har ansvaret for infrastrukturen på staden. Gjennomsnittleg tal på tilsette i 2008 var 25. Kings Bay skal særleg ha som mål å yte tenester til og fremje forskning og vitskapleg verksemd, og medverke til å utvikle Ny-Ålesund som ein internasjonal arktisk naturvitskapleg forskingsstasjon. Selskapets driftskonsept er å leige ut fasilitetar til forskarar, og tilby kost og losji og ei rekkje andre tenester under opphaldet. I all hovudsak skjer dette gjennom fleirårige kontraktar med forskingsinstitusjonar frå ei rekkje land.

Investeringane som er gjort i Ny-Ålesund dei siste åra, har resultert i at Ny-Ålesund i dag står fram som ein særleg god og funksjonell base for internasjonal forskning og miljøovervaking. Ny-Ålesund har utvikla seg til å bli ein forskingsstasjon med ein framifrå miljøprofil og eit internasjonalt senter for forskning på klima- og miljørelaterte problemstillingar.

Det internasjonale aspektet er ein kvalitet ved Ny-Ålesund ved at forskarar frå mange land kan møtast og drive forskning i nært samarbeid. Norske, tyske, britiske, italienske, franske, japanske, sørkoreanske, kinesiske og indiske forskingsstasjonar har etablert seg permanent i Ny-Ålesund. I tillegg nyttar andre norske og utanlandske forskingsinstitusjonar staden utan å drive permanent forskning. Rundt 20 land har kvart år forskingsprosjekt i Ny-Ålesund.

Den internasjonale interessa for marinlaboratoriet har vist seg å vere stor. Det er ei generell oppfatning at globale endringar i klimaet først vil kunne observerast i Arktis på grunn av endringar i isforholda og fordeling av varme atlantiske og kalde arktiske vassmassar. Farvatna kring Kongsfjorden-Krossfjorden, der marinlaboratoriet ligg, er

ein godt eigna stad for å drive slik forskning. Marinlaboratoriet er det nordlegaste i verda og strategisk plassert på randa av Polhavet. Den framtidsetta utforminga gjer at laboratoriet er funksjonelt for marin eksperimentell forskning på høgt nivå, og laboratoriet er ein viktig brikke i nasjonale og internasjonale marine forskingsnettverk.

Den aukande interessa for å etablere og utvide forskning på staden stiller krav til korleis selskapet legg forholda til rette. Forskingsaktivitet og tilrettelegging av infrastrukturen er prioritert i samsvar med intensjonen i strategisk plan for staden, utvikla av selskapet og Norsk Polarinstitutt i fellesskap. Anna næringsverksemd må tilpassast dei rammene som forskingsverksemda krev.

I juni 2009 vart det for fjerde gongen arrangert eit internasjonalt symposium i Ny-Ålesund. Tema i år var «Klimaendringen: Forståelsen om influering av verdens politikere mot København og videre derfra». Ny-Ålesund-symposiet er eit forum der inviterte deltakarar frå styresmakter, forskarar, politikarar og næringsliv møtast for å drøfte økonomi, miljø, politikk og samfunn med utgangspunkt i eit Arktis i endring. Symposiet tek sikte på å vere eit årleg arrangement.

I statsbudsjettet for 2009 var det løyvd 25 mill. kroner til bygging av eit nytt kraftverk i Ny-Ålesund for å sikre ein stabil og miljøvenleg kraftproduksjon. Styret i Kings Bay AS varsla Nærings- og handelsdepartementet i brev av 20.04.2009 om at bygginga av kraftverket vert utsett. Ny kvalitetssikring av kostnadene for å byggje ny kraftstasjon viser at budsjettet ville bli overskride og at drifts- og vedlikehaldskostnadene ville auke. Nærare undersøking viste at dei positive effektane som var lagt til grunn for samla utslepp ikkje ville bli oppnådde. Ifølgje Kings Bay AS er det etter ein gjennomgang av situasjonen med faglege rådgjevarar, semje om å tilrå at det bør sjåast på ei samla løysing for energibruk og energiberarar i Ny-Ålesund før ein set i gang med å byggje ein ny kraftstasjon. I samband med Stortingets behandling av St.meld. nr. 22 (2008-2009) Svalbard vart Stortinget orientert om dei endra planane for nytt kraftverk. Av orienteringa går det fram at Nærings- og handelsdepartementet vil gjere ei ny vurdering av prosjektet, når selskapet har utarbeidd ein ny plan for etableringa av kraftstasjon. Stortinget vil etter det bli orientert på eigna måte, jf. Innst. S. nr. 336 (2008-2009).

Riksrevisjonen føretok ein forvaltningsrevisjon av Svalbard i 2007. I kontrollen vart det notert at tiltaka for å behalde Ny-Ålesund som eit referanseområde for klima- og miljøretta forskning, enno ikkje synest tilstrekkelege. Riksrevisjonen har òg

påpeikt behovet for å vurdere tiltak for å sikre høg norsk forskingsaktivitet i Ny-Ålesund.

Bergvesenet med Bergmeisteren for Svalbard

I samband med at den nye minerallova trer i kraft frå 01.01.2010, er det bestemt at Bergvesenet med Bergmeisteren for Svalbard skiftar namn til Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard.

Etaten administrerer Bergverksordninga for Svalbard, fastsett ved kgl. res. 7. august 1925 og utfyllande reglar for petroleumsverksemda. Desse reglane regulerer tilgangen til mineralressursane på Svalbard. Etter forskrift 28. juni 2002 nr. 650 om konsekvensutgreiing og avgrensing av planområda på Svalbard, har etaten ei viktig rolle i samband med konsekvensutgreiingar i saker som gjeld bergverks- og gruvedrift. I slike saker skal etaten, i samråd med Sysselmannen, fastsetje utgreiingsprogram og sluttdokument.

Bergvesenet med Bergmeisteren for Svalbard gir utmål, råd, rettleiing og oversikt over funn og førekomstar av geologisk art på Svalbard, og har tilsyn med opningar etter nedlagte gruver. For å sikre at drift, leiting og undersøking skjer i samsvar med dei miljøkrava som gjeld, bl.a. gjennom svalbardmiljølova, gir etaten informasjon om miljøregelverket og dei krav som er stilte.

Følgjande verksemdsidé er utarbeidd for etaten: *Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard skal arbeide for at Noregs mineralressursar blir forvalta og utnytta til beste for samfunnet.* Ut frå denne verksemdsideen er det fastsett følgjande hovudmål for den delen av etaten si verksemd som er retta utover:

- effektivt å forvalte gitte fullmakter, og vere sakkunnig organ i saker som gjeld mineralnæringa
- arbeide for å redusere miljøkonsekvensane av mineraluttak, og medverke til ei balansert miljøforvaltning
- arbeide for auka verdiskaping innan mineralnæringa
- arbeide for auka forståing av den verdien mineralnæringa har for samfunnet

For 2010 vil etaten prioritere saksbehandling og tilsyn. Etaten vil informere om miljøregelverket og sjå til at undersøkingar og uttak av mineral blir gjennomførte slik at også ressurs- og miljøaspekt blir tekne vare på. Det blir elles vist til nærare omtale av etaten under kap. 906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard i Nærings- og handelsdepartementet sin Prop. 1 S (2009-2010).

Svalbard Reiseliv AS

Svalbard Reiseliv AS er eigd av og opererer på bakgrunn av handlingsplanar vedtekne av Svalbard Reiselivsråd, som er ei samanslutning av eit breitt spekter av aktørar med interesser knytte til reiselivet på Svalbard. Målet med tilskotet til Svalbard Reiseliv AS, er å medverke til auka verdiskaping og betre lønsemd for reiselivet ved å informere, profilere og marknadsføre Svalbard som reisemål. Ei viktig oppgåve for Svalbard Reiseliv AS er å leggje vekt på å utvikle eit miljøtilpassa reiseliv i tråd med det overordna målet for regjeringa og reiselivsnæringa. Svalbard Reiseliv AS organiserer mellom anna opplæring av Svalbard-guidar som skal leggje til rette for kvalitetsopplevingar tilpassa arktisk kultur og natur innan berekraftige rammer. For 2010 er det foreslått å løyve 2,1 mill. kroner til Svalbard Reiseliv AS.

I 2008 vart det registrert 88 951 gjestedøgn ved overnattingsverksemdar i Longyearbyen. Dette er ein auke på 3,3 pst. samanlikna med året før då det vart registrert 86 097 gjestedøgn. I alt kom det 40 094 gjester til Svalbard i 2008, noko som var ein auke på 12 pst. sett i høve til året før. I tillegg kjem gjester som ikkje nyttar overnattingsverksemdene, og cruisepassasjerar. Nordmenn står for om lag 67 pst. av gjestedøgna. Svalbard har fått mykje internasjonal merksemd dei siste åra, og det er venta at dette vil føre til eit større tilfang av utanlandske turistar i åra som kjem.

Sesongsvingningane er ei sentral utfordring for reiselivet på Svalbard. Belegget på overnattingsstaden er høgt i høgsesongen rundt påske og i sommarmånadene, men i skulder- og lågsesongane er det utnytta potensialet stort. Svalbard Reiseliv AS har i samarbeid med reiselivsnæringa arbeidd aktivt dei seinare åra for å auke talet på turistar til Svalbard utanfor høgsesongane. Talet på yrkesreisande har gått noko ned samanlikna med tala frå 2007, ei utvikling som er i tråd med utviklinga i reiselivsnæringa elles i etterkant av finansuroa som slo inn hausten 2008. Kurs og konferansar og yrkestrafikken står no for 40 pst. Talet på ferie- og fritidsreisande aukar, og dei utgjer omlag 60 pst. av gjestedøgna på Svalbard.

Svalbard Satellittstasjon

Svalbard Satellittstasjon (SvalSat) vart offisielt innvigd i juni 1999. Stasjonen ligg i nærleiken av Longyearbyen. SvalSat les ned data for sivile føremål frå satellittar i polare baner og styrer også desse satellittane. Kongsberg Satellite Services AS, som er eigd 50 pst. av Staten og 50 pst. av Kongsberg Aerospace & Defence Systems AS, eig infrastruk-

turen og står for drifta av SvalSat og Tromsø Satellittstasjon. Det er ei rekkje antenner i bruk på SvalSat og det føreligg planar for å byggje fleire. Både amerikanske og europeiske organisasjonar innan romfart og forskning (NASA og ESA) og værvarslinga (NOAA og EUMETSAT) nyttar antenner på SvalSat. Også fleire asiatiske romorganisasjonar kjøper no tenester frå stasjonen på Svalbard.

SvalSat er verdas mest kostnadseffektive nedlegingsstasjon for satellittar i polare baner. Det er etablert eit fiberkabelsamband mellom Andøya og Longyearbyen og dette nettet gjer det samtidig mogleg i samarbeid med Telenor å tilby generelle breibandstenester til Longyearbyen.

Forskrift 11. juni 1999 nr. 664 om etablering, drift og bruk av jordstasjon for satellitt regulerer bl.a. verksemda ved Svalbard Satellittstasjon. Sysselemanden på Svalbard skal føre kontroll med at verksemda skjer innafør dei rammer som er sett i Svalbardtraktaten.

Svalbard Rakettskytefelt

Andøya Rakettskytefelt A/S har oppretta Svalbard Rakettskytefelt (SvalRak) i Ny-Ålesund. Skytefeltet stod ferdig i 1997. Infrastrukturen på SvalRak er eigd av Andøya Rakettskytefelt A/S. Føremålet med SvalRak er oppskyting av forskingsrakettar. Med ei lokalisering nær den magnetiske nordpolen gir målingane frå raketane resultat av stor vitenskapleg verdi. Det er utført fleire oppskytingar og den siste var i desember 2008.

4.3 Kunnskapsdepartementet

Universitetssenteret på Svalbard

Universitetssenteret på Svalbard AS (UNIS) er ein viktig del av nordområdesatsinga. UNIS tilbyr høgere utdanning og driv forskning med utgangspunkt i at Svalbard ligg i eit høgarktisk område. UNIS skal vere eit supplement til lærestadene på fastlandet. UNIS vart tildelt 82 mill. kroner over statsbudsjettet i 2009.

Studia ved UNIS skal ha ein internasjonal profil, og om lag halvparten av studentane er utanlandske. Studentaktiviteten i 2008 var 127 studentårsverk. 49 pst. av studentane var kvinner, ein nedgang på om lag 3 pst. frå 2007. Nordlysobservatoriet/Kjell Henriksen-observatoriet har fullført sin første sesong; 15 institusjonar frå ni ulike land har installert seg i observatoriet.

I budsjettet til Kunnskapsdepartementet er det for 2010 foreslått å løyve 84,8 mill. kroner på kap. 281 post 74 Tilskot til UNIS.

Noregs forskingsråd

Forskringsrådet disponerer løyvingar frå ei rad departement og det er ikkje føremålstenleg å skilje mellom kva dei ulike departementa løyver. Framstillinga nedanfor har derfor ei vidare ramme enn det som berre gjeld Kunnskapsdepartementet.

Verdas største polarforskningsprogram *Det internasjonale polaråret (IPY)*, vart sett i gang 01.03.2007. IPY-programmet har til føremål å innhente eit omfattande forskingsmateriale i polare område gjennom eit storstilt verdsomfattande samarbeid mellom mange land og aktørar. IPY skal òg auke interessa for polarområda og særlig for realfag blant unge. Det internasjonale polaråret (IPY) 2007-2008 har omfatta intensiv datainnsamling i to sommarsesongar i nord og sør, i perioden frå 01.03.2007 til 01.03.2009. I alt har ca. 50 000 forskarar frå 63 land delteke. Noreg og norske forskingsmiljø har ei framskoten rolle. Den norske programperioden strekkjer seg over fire år.

Dei norske forskingsprosjekta er delkomponentar i store internasjonale konsortium. Norske forskarar deltek også i andre internasjonale IPY-prosjekt. 35 av dei internasjonale prosjekta og om lag 16 av dei norskfinansierte IPY-prosjekta går føre seg heilt eller delvis på eller ved Svalbard. IPY har mobilisert svært stor interesse i dei norske fagmiljøa, og løyvingane som er gitt til deltaking i IPY gjer at Noreg er ein sentral aktør i det internasjonale programmet.

Då alle prosjekta har gått føre seg i perioden 2007 til 2009 og fleire av prosjekta enno ikkje er avslutta, har relativt få forskingsresultat kome til syne enno. Datamengda er så stor at den vil gi datagrunnlag for forskingsmiljøa i mange år framover. Det ein likevel kan slå fast er at feltinnsatsen har vore omfattande og vellukka, at det har kome fram svært mykje nytt forskingsmateriale og at det er etablert mange langsiktige måleprogram. I alt vart det gjennomført over 40 tokt og ekspedisjonar. Merksemda om Svalbard har vore stigande, og det har vore ein auke på 10-15 pst. i bruken av fasilitetar på Svalbard – både av norske og utanlandske forskarar.

For 2009 er det frå Kunnskapsdepartementet, Miljøverndepartementet, og Justisdepartementet løyvt 85 mill. kroner til norsk deltaking i IPY. Regjeringa legg opp til å vidareføre løyvinga på same nivå i 2010, slik at det til saman blir løyvd 340 mill. kroner til IPY over ein fireårsperiode. Noreg skal i 2010 skipe ein stor internasjonal konferanse for å analysere og evaluere verknaden av IPY-samarbeidet.

Fleire av programma i Forskringsrådet dekkjer polarrelaterte problemstillingar. Den største polar-

satsinga, i tillegg til Polaråret, går føre seg innan dei store programma NORKLIMA og PETROMAKS.

Hovudtyngda av norsk polarforskning har i dei seinare åra vore retta mot å forstå klimautviklinga og ulike typar effektar av klimaendringar, med geofag og biologi som dei største faga. Noreg har òg internasjonalt velkjente forskingsmiljø innan øvre atmosfærefysikk og andre fagområde innan bio- og geofag med aktivitetar i Arktis.

Samla sett brukte Forskringsrådet 211 mill. kroner på polarforskning i 2008, av dette var om lag 76 mill. kroner knytt til svalbardrelatert forskning.

Forskringsrådet har i 2008 arbeidd vidare med revitalisering av Svalbard Science Forum (SSF) for å styrkje koordineringa av forskinga på Svalbard. Etableringa av SSFs nettstad har vore svært vellykka. Første del av eit databasesystem for svalbardforskning (Research in Svalbard, RiS) vart teken i bruk av SSF i 2007. Frå 2008 skal alle forskingsprosjekt på Svalbard, som krev godkjenning av Sysselmannen på Svalbard, bli registrerte i databasen for svalbardforskning. RiS vil bli vidare utvikla i 2010.

Det har vore arbeidd vidare med å utvikle Svalbard som internasjonal forskingsplattform. I desember 2008 vart det bestemt at prosjektet SIOS (Svalbard Integrated Arctic Earth Observing System) skal vere på det reviderte vegkartet til European Strategy Forum on Research Infrastructure (ESFRI). Dette vegkartet er retningsgivande for prioritering av stor europeisk infrastruktur. Forskringsrådet leiar arbeidet med å utvikle ein søknad som skal sendast til «Preparatory Phase» i EUs 7. rammeprogram for forskning i løpet av hausten 2009. Institusjonar frå Noreg og mange andre land deltek i dette arbeidet. Prosjekta på vegkartet vil kunne få inntil 4-7 mill. euro til denne førebuingsfasen. Frå 2012 vil det vere naudsynt med midlar til investeringar, drift og observasjonar knytte til SIOS.

For å følge utviklinga innan den samla polarforskninga, med særskilt fokus på Svalbard, har NIFU STEP publisert utgreiinga «Norsk polarforskning – forskning på Svalbard, nr 8/2008». Kartlegginga er ei oppfølging av eit tilsvarande prosjekt bygd på data frå 2001. Kartlegginga samanliknar også norsk forskning med utanlandsk forskning. Det syner seg at talet på forskardøgn på Svalbard er på 30 000, ein auke på 6 pst. frå 2002. Av desse sto norske forskardøgn for 47 pst. Noreg er såleis ein dominerande forskingsnasjon på Svalbard. Det er planlagt å gjennomføre ei ny undersøking i 2011 for å kartleggje den vidare utviklinga og verknaden av Polaråret og nordområdesatsinga.

EISCAT

EISCAT (European Incoherent Scatter) Scientific Association er ein internasjonal organisasjon som ved hjelp av store radarinstallasjonar driv atmosfæreforskning, mellom anna på nordlys og ozon. Informasjonen som radarane gir, har i tillegg til grunnforskning, også verdi for navigasjon, satellittposisjonering, telesamband med meir. Radarane kan gi førehandsinformasjon om partikkelutbrot frå sola, som kan få store uheldige konsekvensar for ulik infrastruktur på bakken.

Det er inngått ei ny samarbeidsavtale for EISCAT frå 01.01.2007. Vertslanda Noreg, Sverige og Finland har etter den nye avtala teke på seg ein større del av medlemskostnadene for observasjonstida. Kina har komme til som nytt medlem, og Deutsche Forschungsgemeinschaft er blitt tysk partner frå 2007 med Leibniz-Institut für Atmosphärenphysik, Kuhlungsborner, som forskingsutøvande institusjon. I 2008 vart det inngått ei avtale med Arctic and Antarctic Research Institute (AARI), Russland, om bruk av EISCAT-fasilitetane.

EISCAT Svalbard Radar har vore driven samanhengjande i eit år frå og med 01.03.2007 som del av eit prosjekt under Det internasjonale polaråret, og dette har resultert i ein einestående og nær kontinuerleg tidsserie for studiar av den øvre atmosfæren. Gjennom ein designstudie finansierte av EUs 6. rammeprogram arbeider EISCAT med å utvikle eit konsept for eit nytt fasestyrt radarsystem, som på sikt kan komme til å erstatte dagens anlegg i Nord-Skandinavia. Dette prosjektet, EISCAT-3D, er også komme inn på ESFRI's vegkart for europeisk forskingsinfrastruktur i framtida, etter framlegg frå Sverige og med støtte frå Noreg og Finland.

For 2010 er den norske kontingenten til EISCAT 4,9 mill. kroner.

Meteorologiske tenester

Kunnskapsdepartementet finansierer drifta av dei meteorologiske stasjonane på Bjørnøya og Hopen over Meteorologisk institutt's budsjett. Instituttet har òg flyværtjeneste ved Svalbard lufthamn på oppdrag frå Avinor.

Barnehagar

Ved utgangen av 2008 gjekk 127 barn i barnehage i den norske busetnaden på Svalbard. Desse barna gjekk i til saman tre ordinære barnehagar som ligg i Longyearbyen. Lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehagar (barnehagelova) gjeld ikkje for Svalbard. Kongen har i medhald av § 25 høve til å fastsetje forskrift om å gi lova verknad for Svalbard, men

heimelen er ikkje blitt brukt. I praksis er det likevel intensjonane i barnehagelova som er styrande for drifta av barnehagane, og det er ingen vesentlege skilnader mellom drift av barnehagar i Longyearbyen og på fastlandet. Kunnskapsdepartementet gir statstilskot til drift av barnehagane på Svalbard over kap. 231 Barnehagar post 60 Driftstilskot til barnehagar. Barnehagedrifta på Svalbard er regulert gjennom vilkår stilte for dette tilskotet, og vilkåra tek utgangspunkt i føresegnene i barnehagelova så langt dei passar. Dette inneber til dømes at barnehagane må halde seg til gjeldande krav til personale, lokale og uteområde, og arbeide i samsvar med Rammeplan for innhaldet og oppgåvene til barnehagen. Frå 2008 skal Fylkesmannen i Troms gjennomføre synfaring og tilsyn med Longyearbyen lokalstyre som barnehagemyndigheit. Sysselmannen på Svalbard skal involverast i tilsynet for å ivareta dei særskilte utfordringane for Svalbard.

4.4 Finansdepartementet

Det er ei eiga skattelov for Svalbard. Gjennom lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard (svalbardskattelova) er dei alminnelege føresegnene om likningsforvaltning og skatteinnkrevjing i stor grad gjort gjeldande for Svalbard for inntekt som blir likna.

Med verknad frå og med inntektsåret 2008 vedtok Stortinget visse endringar i skattesystemet for Svalbard. Endringane gjer skattesystemet for Svalbard meir tidsmessig og betre tilpassa det ordinære norske skattesystemet og internasjonale rammevilkår. Etter endringane er skattesatsen på lønnsinntekt 8 pst. og for særskilt høge inntekter (over 12 G) skal det trekkjast 22 pst. skatt. I tillegg til desse trekka kjem trygdeavgift for tilsette som er medlem av den norske folketrygda. Skattesatsen for alminneleg inntekt på Svalbard (selskaps- og næringskatt) er etter endringane 16 pst. Samtidig er det generelle botnfrådraget i alminneleg inntekt dobla, frå kr 10 000 til kr 20 000. For nærare omtale av dei einskilde endringane, sjå St.prp. nr 1 (2007-2008) Svalbardbudsjettet og St.prp. nr. 1 (2007-2008) Finansdepartementet.

Frå og med inntektsåret 2007 vart det på Svalbard gitt eit eige svalbardtillegg i barnetrygda. Det er lagt til grunn at dette tillegget skal vidareførast for å ivareta omsynet til barnefamiljar på Svalbard.

Som ei oppfølging av dei endringane som er beskrivne ovanfor har ei arbeidsgruppe under leiding av Finansdepartementet mellom anna sett på praksisen med pendling mellom bustad på fastlandet og arbeidsstad på Svalbard og moglege skattekonsekvensar av dette. Arbeidsgruppas forslag

vart sendt på brei høyring hausten 2008. Høyringsfristen gjekk ut 01.07.2009 og høyringssvara vil bli nøyte gjennomgått. Eventuelle lovforslag vil truleg verte framlagt for Stortinget i løpet av 2010.

Svalbard skattekontor

Svalbard likningskontor vart etablert i Longyearbyen i september 1998. Likningsrådet for Svalbard, som vart oppretta i medhald av den tidlegare skattelova for Svalbard frå 1925, vart formelt avvikla pr. 01.11.1998. I samband med at skatteetaten frå 01.01.2008 vart organisert i fem regionar, gjekk Svalbard likningskontor over til å heite Svalbard skattekontor. Likningsnemnda skifta namn til Svalbard skatteklagenemnd. Funksjonane som fylkeskattekontor og fylkesskattenemnd for Svalbard er lagt til Troms fylkesskattekontor og Troms fylkesskattenemnd.

Ved forskrift 4. februar 1994 nr. 111 om register over befolkninga på Svalbard, vart det etablert befolkningsregister for Svalbard. Frå desember 1999 er befolkningsregisteret administrert av Svalbard skattekontor.

I samband med etableringa av Svalbard miljøfond skal Svalbard skattekontor stå for det praktiske arbeidet med refusjonen av gebyret til fastbuande, sjå omtale under kap. 4.1.

I tillegg til å administrere befolkningsregisteret og å utføre likning etter svalbardskattelova, skal skattekontoret rekne ut kolavgift etter lov 17. juli 1925 nr. 2 om avgift av kol, jordoljer og andre mineral og bergarter som blir utførte frå Svalbard.

Løyvingane til skattekontoret går over svalbardbudsjettet. Sjø omtale under kap. 22 Likningsforvaltninga for Svalbard.

4.5 Samferdselsdepartementet

Telenor AS tilbyr telenett og teletenester til Svalbard. Tidlegare gjekk teletrafikken mellom fastlandet og øygruppa via satellittsamband. Frå 2004 har Svalbard fått samband med fastlandet via fiberkabel. Kabelen er primært etablert for å betre kommunikasjonen til og frå jordstasjonsverksemda på Svalbard, men lokalsamfunnet vil òg kunne nytte kapasitet i kabelen. Norsk Romsenter AS har teke initiativ til og eig kabelen, mens Telenor er gitt ansvaret for drifta. Sommaren 2005 vart det etablert ein ny radiolink mellom Ny-Ålesund og Longyearbyen med vesentleg høgare kapasitet enn tidlegare. Dette inneber at Ny-Ålesund kan nytte kapasiteten i fiberkabelen betre. Dekning av eventuelle meirkostnader for Telenor ved å tilby samfunnsplagte teletenester for Svalbard er regulert i

ei eiga avtale mellom Telenor og Justisdepartementet.

Posten Noreg AS utfører samfunnspålagte posttenester på Svalbard. Posten reknar med at tenesene vil gå i balanse. Eit eventuelt underskot vil bli belasta over ei eventuell løyving til statleg kjøp av posttenester over Samferdselsdepartementets budsjett.

Avinor AS eig og driv Svalbard lufthamn. Som for resten av dei bedriftsøkonomisk ulønsame lufthamnene Avinor driv, blir underskotet dekt inn ved hjelp av overskot frå dei større, lønsame lufthamnene.

4.6 Barne- og likestillingsdepartementet

Barnetrygd

Lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd er gjort gjeldande for personar som er medlemmer i folketrygda etter lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 2-3, og som oppheld seg på Svalbard. Det vart i 2008 utbetalt barnetrygd til om lag 400 barn busette på Svalbard. I 2010 er det venta at 7 mill. kroner vil gå til dekning av utgifter til barnetrygd for busette på Svalbard, inkludert 1,5 mill. kroner i svalbardtillegg, over kap. 845 Barnetrygd, post 70 Tilskot.

Kontantstøtte

Lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre, er på same måten som barnetrygdlova gjort gjeldande for Svalbard. Det er for 2010 budsjettert med eit lågt tal for kontantstøtte over kap. 844 Kontantstøtte, post 70 Tilskot.

Barnevernet

Forskrift 1. september 1995 nr. 772 om lov om barneverntenesta på Svalbard regulerer fordelinga av ansvar og dekninga av utgifter til barneverntiltak overfor barn og unge som oppheld seg på Svalbard. Barneverntenesta sine oppgåver etter barnevernlova vert utførte av Longyearbyen lokalstyre, jf. delegasjonsvedtak frå departementet av 21. desember 2001. Statleg regional barnevernstyresmakt ved region nord har ansvaret for å yte tenester til barnet i samsvar med lova § 8-2. Fylkesmannen i Troms skal føre tilsyn med barneverntenesta på Svalbard og elles utføre dei oppgåvene som følger av barnevernlova § 2-3 tredje ledd.

I 2008 dekte departementet utgifter i samband med barn som mottok tiltak frå barnevernet i samsvar med forskrift om barneverntenesta på Sval-

bard. Utgiftene er refunderte Longyearbyen lokalstyre via Fylkesmannen i Troms. Utgiftene var i 2008 på 0,5 mill. kroner og er i 2009 budsjetterte til ca. 1,2 mill. kroner over kap 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet, post 21 Spesielle driftsutgifter.

4.7 Helse- og omsorgsdepartementet

Universitetssjukehuset Nord-Noreg HF, avdeling Longyearbyen sjukehus, er i første rekkje eit akuttmedisinsk beredskapssjukehus. I tillegg blir det utført polikliniske undersøkingar, utgreiingar og behandling av sjukdommar og skadar, og det blir utført enkelte mindre og mellomstore planlagde operasjonar.

Longyearbyen sjukehus yter òg ein del tenester som på fastlandet ikkje blir gitt ved sjukehus. I tillegg til allmennlegehjelp som kan samanliknast med fastlegen sitt arbeid på fastlandet, tilbyr sjukehuset jordmor- og helsesøsterteneste, fysioterapi-teneste, tannlegeteneste (inkludert tannregulering), bedriftshelseteneste og optikarteneste.

Det blir òg ytt tenester innafor barne- og ungdomspsykiatri ved at psykolog/psykiater frå fastlandet jamleg er tilgjengeleg for konsultasjon. For tida blir det òg prøvd ut ei tilsvarande ordning for vaksne.

Det akuttmedisinske tilbodet består av medisinsk naudmeldeteneste (AMK), omgåande hjelp, ambulanseteneste, redningshelikopterteneste (organisert via og i samarbeid med Sysselmannen) og flyambulanse.

Tilbodet som blir gitt ved Longyearbyen sjukehus er meint for busetnaden i Longyearbyen og dei andre norske busetnadene på øygruppa. Det blir òg ytt akuttmedisinske tenester til andre som ferdist på og rundt øygruppa og havområda omkring.

Den russiske busetnaden i Barentsburg har eigenfinansiert helseteneste.

Den alminnelege helselovgivinga er i lita grad gjort gjeldande på Svalbard. Helse- og omsorgsdepartementet har starta arbeide med å gå igjennom all helselovgiving og vurdere om heile eller delar av lovgivinga skal gjerast gjeldande for Svalbard.

4.8 Fornyings- og administrasjonsdepartementet

Statsbygg forvaltar hovuddelen av dei statlege eigedommane i Longyearbyen, mellom anna Kjell Henriksen-observatoriet, Svalbard globale frøkvelv, Svalbard forskingspark, Svalbard kyrkje, Sysselmannens administrasjonsbygg, post- og bankbygget, fleire lagerbygningar og 111 bustader. Nytt kaldt lager for Sysselmannen vart ferdigstilt i 2008. Statsbygg forvaltar òg dei meteorologiske

stasjonane på Hopen og Bjørnøya, og Norsk Polar-instituttts forskingsbygg (Sverdrupstasjonen) i Ny-Ålesund. Kjell Henriksen-observatoriet og Svalbard globale frøkvelv vart ferdigstilte i 2007.

Sysselmans administrasjonsbygg, post- og bankbygget, nokre lagerbygg og alle bustadene vert forvalta innafor svalbardbudsjettet. Dei andre eigedomane er innlemma i husleigeordninga og budsjettert på kap. 2445 Statsbygg i statsbudsjettet.

4.9 Kultur- og kyrkjedepartementet

På Kultur- og kyrkjedepartementets budsjett for 2010 er det foreslått avsett midlar til velferdstiltak på Svalbard. Det er over kap. 320 Allmenne kulturformål, post 74 Tilskot til tiltak under Norsk kulturråd, foreslått eit tilskot på 157 000 kroner til kulturtiltak. Norsk kulturråd forvaltar tilskotet som blir kanalisert gjennom Longyearbyen lokalstyre.

Vidare er det over kap. 326 Språk, litteratur- og bibliotekformål, post 78 Ymse faste tiltak, foreslått eit tilskot på 266 000 kroner til bibliotekteneste på Svalbard i 2010. Longyearbyen lokalstyre, Kultur- og fritidsforetaket, har driftsansvar for Longyearbyen folkebibliotek, men Longyearbyen lokalstyre yter tilskot til drifta.

Svalbard museum får i statsbudsjettet for 2010 ei løyving på 1,1 mill. kroner over Kultur og kyrkjedepartementets budsjettkapittel 328 post 70 Det nasjonale museumsverket. Svalbard museum er eit natur- og kulturhistorisk museum lokalisert i Svalbard forskingspark i Longyearbyen. Svalbard museum er innlemma i det nasjonale museumsverket.

Svalbardposten mottek pressestøtte etter reglane i forskrift om produksjonstilskot til dagspressa. Tilskotet blir rekna ut etter opplagstala til avisene, og tilskotet det enkelte år blir ikkje fastsett før i oktober same året. Svalbardposten fekk

360 000 kroner i produksjonstilskot i 2008. Tilskotet for 2009 vil venteleg bli om lag det same.

Svalbard kyrkje

Svalbard kyrkje betener alle som bur på øygruppa. Forutan den norske busetjinga i Longyearbyen og Ny-Ålesund inkluderer dette òg befolkninga i Barentsburg, Hornsund og Svea, og dessutan fangstfolk og andre som overvintrar rundt om på Svalbard.

Alle dei som ønskjer det, skal ha tilgang til Svalbard kyrkje. I Longyearbyen er meir enn 30 nasjonar representerte i befolkninga eller som studantar ved UNIS. I tillegg til besøk frå staben ved kyrkja, får dei busette i Barentsburg betening av prest og kontor frå den russisk-ortodokse kyrkja. Den polske forskarstasjonen i Hornsund får betening frå katolsk prest frå Tromsø, med tilrettelegging frå Svalbard kyrkje. Ein viser elles til dei målformuleringane som er sette for den norske kyrkja i Prop. 1 S (2009-2010) frå Kultur- og kyrkjedepartementet.

Kyrkja på Svalbard utfører tenester så som gudstenester, dåp, konfirmasjon, vigsel, sorgjogudstenester og sjelesorg, i tillegg til anna kyrkjeleg verksemd utført av prest og kateket.

Peisestova i kyrkja vert driven av hushaldsstyraren og er ein samlingsstad for kyrkja sitt arbeid for busetnaden, gjester og turistar. Kyrkja har barnegospelkor, konfirmantarbeid og speidargruppe. Mange foreiningar og lag brukar peisestova og kyrkja som sin møtestad. Peisestova er òg senter for pårørande ved ulykker og katastrofar.

I Longyearbyen har kyrkja eit utstrekt samarbeid med skule, barnehagar og sjukehus. Soknepresten har sete i LRS (lokal redningssentral), og samarbeidet mellom kyrkja og Sysselmannen er godt.

5 Oversikt over forslag til løyvingar på svalbardbudsjettet for 2010

Følgjande oversikt viser rekneskapstal for 2008, vedteke budsjett for 2009 og forslag til løyving over

svalbardbudsjettet for 2010. Inntektene er eksklusive tilskotet frå statsbudsjettet.

	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
Utgifter	228 768	231 662	248 787
Inntekter	134 165	101 810	135 810

(i 1000 kr)

Utgifter under programkategori 06.80 fordelt på kapittel

Kap.	Nemning	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010	Pst. endr. 09/10
0001	Svalbard kyrkje	3 850	3 650	3 750	2,7
0002	Tilskot til kulturelle formål m.m.	960	960	960	0,0
0003	Tilskot til Longyearbyen lokalstyre	90 200	92 822	93 700	7,0
0004	Tilskot til Svalbard Museum			5 650	-
0005	Sysselemanden (jf. kap. 3005)	31 083	27 050	31 000	14,6
0006	Sysselemandens transportteneste (jf. kap. 3006)	69 474	73 000	75 000	2,7
0007	Tilfeldige utgifter	4 180	3 950	4 177	5,7
0009	Kulturminnetiltak	2 103	2 100	2 150	2,4
0011	Bergmeisteren	1 011	1 380	1 400	1,4
0017	Refusjon til Norsk Polarinstitutt	2 800	2 800	2 900	3,6
0018	Fyr og radiofyr	3 450	3 500	3 600	2,9
0019	Statens bygningar på Bjørnøya og Hopen	5 737	5 950	6 200	4,2
0020	Statens bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 3020)	11 414	11 800	15 500	31,4
0022	Likningsforvaltninga for Svalbard	2 506	2 700	2 800	3,7
	Sum kategori 06.80	228 768	231 662	248 787	7,4

(i 1 000 kr)

Utgifter under programkategori 06.80 fordelt på postgrupper

(i 1 000 kr)					
Post-gr.	Nemning	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010	Pst. endr. 09/10
01-23	Driftsutgifter	134 481	134 480	141 577	5,3
30-49	Nybygg, anlegg m.v.	327	600	4 000	566,7
50-58	Overføringer til andre statsrekneskaper	2 800	2 800	2 900	3,6
70-89	Overføringer til private	91 160	93 782	100 310	6,9
	Sum under departementet	228 768	231 662	248 787	7,4

Inntekter under programkategori 06.80 fordelte på kapitler

(i 1 000 kr)					
Post-gr.	Nemning	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010	Pst. endr. 09/10
3005	Sysselmannen (jf. kap. 5)	5 457	250	250	0,0
3006	Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 6)	3 191	1 200	1 200	0,0
3020	Statens bygninger i Longyearbyen (jf. kap. 20)	3 396	3 250	3 250	0,0
3030	Skattar og avgifter	122 121	97 110	131 110	35,0
3035	Tilskot frå statsbudsjettet	96 024	129 852	112 977	-13,0
	Sum kategori 06.80	230 189	231 662	248 787	7,4

Del II
Dei enkelte utgifts- og inntektskapitla

Kap. 0001 Svalbard kyrkje

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
01	Driftsutgifter	3 850	3 650	3 750
	Sum kap 0001	3 850	3 650	3 750

Det vert utført tre årsverk ved Svalbard kyrkje. Løyvinga for 2010 skal blant anna dekkje husleige for kyrkja, lønnsutgifter, varer og tenester som kyrkja står for i arbeidet sitt, drift av tenestebil, snøskuter, leige av helikopter, og drift av bustad. Sval-

bard kyrkje er eigd av staten og det er Statsbygg som har forvaltningsansvaret for bygget. Drifts- og vedlikehaldsutgiftene for kyrkja blir dekte over kap. 2445 Statsbygg.

Kap. 0002 Tilskot til kulturelle formål m.m.

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
70	Tilskot til velferdsarbeid på Svalbard	960	960	960
	Sum kap 0002	960	960	960

Forslaget til løyving skal i tråd med praksis fordelast mellom befolkninga i Barentsburg og dei norske busetnadene. Det er foreslått at Longyearbyen lokalstyre får løyvd 0,8 mill. kroner til støtte til velferdsformål. Det er ein føresetnad at midlane blir fordelte slik at dei òg kjem den norske befolkninga i dei andre norske busetnadene til gode. Løyvinga skal bl.a. dekkje tilskot til Kultur- og fritidsforetaket, løyving til Svalbard museum og til Longyearbyen folkebibliotek. Vidare er velferdsarbeidet i Ny-Ålesund foreslått støtta med kroner 25 000. Til befolkninga i Barentsburg er det foreslått sett av kroner 100 000.

Etter forskrift 5. april 2000 nr. 347 om overskotsutdeling frå Nordpolet AS, skal nettooverskotet frå Nordpolets sal av alkoholhaldig drikk overførast til Longyearbyen lokalstyre, som fordeler midlane til velferdsformål. Longyearbyen lokalstyre fordeler i 2009 overskotet for 2008 som utgjorde om lag 6 mill. kroner. Longyearbyen lokalstyre rapporterer til Sysselemannen om bruken av midlane.

I tillegg er det over Kulturdepartementets budsjett for 2010 foreslått å løyve til saman om lag 1,5 mill. kroner til kulturformål på Svalbard, jf. omtale i punkt 4.9.

Kap. 0003 Tilskot til Longyearbyen lokalstyre

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
70	Tilskot til Longyearbyen lokalstyre	90 200	92 822	93 700
	Sum kap 0003	90 200	92 822	93 700

For 2010 er det foreslått eit tilskot til Longyearbyen lokalstyre på til saman 93,7 mill. kroner. Frå budsjettåret 2010 er det trekt ut 5,6 mill. kroner til det nyoppretta Kap. 0004 Tilskot til Svalbard Museum, sjå omtale under. Det betyr at løyvinga til

Longyearbyen lokalstyre aukar med 6,5 mill. kroner i 2010 inkludert prisjustering.

Løyvinga skal dekkje utgiftene til drift av og investeringar i lokalstyret si verksemd. Samfunnet i Longyearbyen har dei siste åra opplevd ein til dels

betydeleg vekst, noko som har hatt direkte innverknad på det tenestetilbodet og det arbeidet lokalstyret har ansvaret for. Dei auka behova viser seg særleg innafor barnehage- og skulesektoren. For å leggje til rette for at lokalstyret skal kunne handtere desse og framtidige oppgåver, har Regjeringa i budsjettet for 2010 foreslått å auke løyvinga til Longyearbyen lokalstyre med i alt 6,5 mill. kroner. Forutan prisjustering er 0,4 mill. kroner knytt til Regjeringas satsing for fleire lærarar i skulen, timetalsutviding, gratis læremidlar i vidaregåande opplæring og til norskopplæring for minoritetspråklege elevar. Vidare er 0,4 og 0,2 mill. kroner overført frå Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjettkap. 653, post 60 og kap. 2661, post 75 til norskopplæring for utlendingar.

Lokalstyret har gjennom det kommunale føretaket Bydrift Longyearbyen ansvar for produksjon og distribusjon av elektrisk kraft og fjernvarme. Departementet føreset at lokalstyret avset midlar til tilstrekkeleg vedlikehald av infrastrukturen for kraft- og fjernvarmeproduksjon. Dei seinare åra har det vore løyvd midlar til investeringar i fjernvarmenettet. For 2009 vart det løyvd 7,1 mill. kroner til dette formålet. Denne løyvinga er vidareført for 2010. Fjernvarmenettet er finansiert ved hjelp av låneopptak, og løyvinga på 7,1 mill. kroner skal nyttast til å dekkje kostnadane ved dette lånet.

Stortinget løyvde i 2007 i alt 20 mill. kroner for å medverke til finansieringa av eit nytt reservekraftanlegg i Longyearbyen. Det resterande løyvingsbehovet blei dekt av Longyearbyen lokalstyre i form av brukarfinansiering. Det er føreset at det nye reservekraftanlegget skal kunne vere første ledd i eit eventuelt nytt hovudkraftanlegg, utan at det er teke stilling til val av energikjelde for eit framtidig hovudkraftanlegg. Reservekraftanlegget vart ferdigstilt i årsskiftet 2008/2009. Når det gjeld etablering av eit nytt hovudkraftverk for Longyearbyen, vil Justisdepartementet i løpet av hausten 2009 ta initiativ til å nedsetje ei arbeidsgruppe som vil få i oppgåve å utarbeide ein rapport som skal danne grunnlaget for vidare avgjerder omkring framtidig kraftproduksjon i Longyearbyen.

Longyearbyen lokalstyre hadde tidlegare ansvaret for den delen av Svalbard forskingspark som utgjer Svalbard museum. Svalbard museum vart omgjord til eigen stiftelse 1. januar 2006. Etter oppmoding frå Longyearbyen lokalstyre, har Justisdepartementet bestemt at løyvinga til museet frå og med 2010 skal gå direkte til museet gjennom kap. 4 Tilskot til Svalbard museum. I tillegg til denne løyvinga vert det òg tildelt midlar til Svalbard museum over Kyrkjedepartementets budsjettkapittel 328 post 70 Det nasjonale museumsnettverket. Denne tildelinga på 1,1 mill. kroner, blir ført vidare i 2010.

Kap. 0004 Tilskot til Svalbard museum

				(i 1 000 kr)
Post	Nemning	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
70	Driftsutgifter			5 650
	Sum kap 0004			5 650

Kap. 4 Tilskot til Svalbard museum er nytt i budsjettet for 2010. Svalbard museum fekk tidlegare løyvinga via Longyearbyen lokalstyre. Museet vart 01.01.06 omdanna til ein eigen stiftelse, og lokalstyret har oppmoda departementet om at løyvinga derfor blir gitt direkte til stiftelsen Svalbard

museum gjennom eit eige budsjettkapittel. Løyvinga skal gå til dekning av husleige og andre bygningsmessige kostnader for Svalbard museum i Svalbard forskingspark. Løyvingas storleik er basert på innspel frå Longyearbyen lokalstyre.

Kap. 0005 Sysselmannen (jf. kap. 3005)

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap	Saldert	Forslag
		2008	budsjett 2009	2010
01	Driftsutgifter	31 083	27 050	31 000
	Sum kap 0005	31 083	27 050	31 000

Pr. 01.03.09 er det i alt 30 årsverk ved sysselmannskontoret. Åremålet for tilsette ved sysselmannskontoret er seks år.

Det er for 2010 foreslått å løyve 31 mill. kroner over kap. 5 Sysselmannen. Inkludert prisjustering er løyvinga derfor auka med 4 mill. kroner. Bakgrunnen for dette er den aktivitetsauken som har funne stad på Svalbard, og Regjeringas ønskje om å setje Sysselmannen i stand til å møte dei oppgåver og utfordringar denne auken har skapt for bestillinga. Regjeringa ser det som ei viktig oppgåve å syte for at Sysselmannen kan utføre dagens oppgåver på ein god og effektiv måte, og at bestillinga er i stand til å møte nye utfordringar i tida framover. Justisdepartementet ønskjer med den auka tildeilinga i 2010 å leggje til rette for at Sysselmannen kan styrkje politiavdelinga med ei stilling og dermed sikre ein god beredskap på øygruppa. Vidare er 0,3 mill. kroner øyremerkte til dekning av kostnader knytte til nye arbeidstidsføresegner for politiet. Løyvinga skal òg leggje til rette for ei vidareføring av feltinspektørtjenesta.

Justisdepartementet ønskjer vidare at arbeidet med reparasjon og oppgradering av sysselmannsbustaden held fram, og foreslår derfor å auke løyvinga på kap. 20, post 45 Statens bygningar i Longyearbyen, med 3,4 mill. kroner. Saman med ein auke i løyvinga på kap. 6 Sysselmannens tran-

sportteneste, er løyvinga til Sysselmannen i 2010 foreslått auka med i alt 7,9 mill. kroner. Løyvinga over kap. 5 Sysselmannen skal dekkje utgifter til lønn og drift av sysselmannskontoret, under dette utgifter til vedlikehald og fornying av utstyrsparcken.

Sysselmannen disponerer store utstyrs- og transportressursar, bl.a. terrenggåande beltevogner, småbåtar, snøskuterar og utstyr for oljevernberedskap. Dette er nødvendig for å kontrollere og halde oppsyn med den 62 700 km² store øygruppa. Saman med helikopter og skip er utstyrsparcken òg nødvendig for redningsberedskapen på øygruppa. Sysselmannen har òg betydelege vertskaps- og representasjonsoppgåver i samband med besøk frå inn- og utland. Fleire av besøka er på høgt politisk nivå. Det er venta at omfanget av desse oppgåvene vil halde fram med å auke i takt med aukande interesse for Svalbard og Regjeringa si satsing i nordområda.

Justisdepartementet ber Stortinget samtykkje i at departementet i 2010 kan bestille varer for inntil 3 mill. kroner ut over løyvinga som er gitt under kap. 5 post 01, jf. forslag til vedtak. Svalbardbudsjettet er i stor grad eit driftsbudsjett. Fullmakta er meint å dekkje Sysselmannens behov for større utstyrsinvesteringar over budsjetterminane.

Kap. 3005 Sysselmannen (jf. kap. 5)

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap	Saldert	Forslag
		2008	budsjett 2009	2010
01	Diverse inntekter	860	250	250
02	Refusjonar mv.	4 597	0	0
	Sum kap 3005	5 457	250	250

Kapitlet korresponderer med kap. 5 Sysselmannen. Inntektene på post 01 omfattar bøter, gebyr, inndragingar og inntekter ved auksjonar, sal av isbjørnskinns og reinsdyrkjøtt. Bøter blir kravde inn av Statens Innkrevjingssentral, men inntektsførte Sysselmannen. Sysselmannen mottok diverse refu-

sjonar og får midlar stilte til disposisjon ved posteringsfullmakter. Omfanget av refusjonane varierer frå år til år, og det er vanskeleg å gi eit presist overslag. Av praktiske grunnar blir det derfor budsjettert med 0 kroner på post 02. Det er foreslått at Justisdepartementet får fullmakt til å overskride løy-

vinga under kap. 5 post 01 tilsvarande det inntektsførte beløpet under kap. 3005, post 02, jf. forslag til vedtak.

Kap. 0006 Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 3006)

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
01	Driftsutgifter	69 474	73 000	75 000
	Sum kap 0006	69 474	73 000	75 000

Avstandane på Svalbard er store. Det finst ikkje vegsamband eller offentlege kommunikasjonsmid- del for intern transport mellom busetnadene og elles på øygruppa. For å kunne utøve det oppsynet som er nødvendig for å handheve norsk suverenitet, er Sysselmannen heilt avhengig av både heli- kopter og skip. Desse transportmidla er òg heilt nødvendige for ei effektiv politi- og redningste- neste, og for ambulanse- og sjuketransport, også utanfor Svalbards territorialfarvatn. Transport- midla blir dessutan nytta til naturoppsyn og føre- byggjande arbeid mot miljøkriminalitet. Utan heli- kopter og skip vil det ikkje vere mogleg å føre eit effektivt tilsyn med verneområde, kulturminne, jakt, ferdsel og turisme også i dei fjerne delane av øygruppa. I 2008 utførte Sysselmannen i alt 72 ambulanseoppdrag. I dette talet inngår også søkje- og redningsoppdrag. I dei fleste av desse nytta ein Sysselmannens helikopter.

Kapitlet dekkjer stasjonering og drift av to tenestehelikopter. Sysselmannen har kontrakt om leige av helikopterteneste. Kontrakten gjeld leige

av eit Super Puma AS 332 L1 AW SAR helikopter og eit AS 365 Dauphin N2 helikopter, begge med avansert redningsutstyr. Denne samansetjinga gir etter departementets vurdering Sysselmannen stor fleksibilitet når ulike SAR (search and rescue)-opp- drag skal utførast. Samtidig er samansetjinga sær- godt eigna i forhold til den kombinasjonsløy- singa det er lagt opp til på Svalbard. Helikoptra skal fun- gere både i rednings- og beredskapsoppdrag og som tenestehelikopter for Sysselmannens ulike oppdrag. Løyvinga er auka med 0,5 mill. kroner til dekning av valutajustering og sertifisering. Utleige til andre brukarar blir inntektsført Sysselmannen, jf. kap. 3006.

Vidare dekkjer kapitlet utgifter til leige av tenestefartøy med helikopterdekk. Justisdeparte- mentet har ein kontrakt om å leige inn fartøyet Nordsyssel omlag 7 månader kvart år. Dette skipet er eit isgåande fartøy og er svært viktig både i den generelle beredskapen og for oljevernberedska- pen.

Kap. 3006 Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 6)

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
01	Leigeinntekter	1 516	1 200	1 200
02	Refusjonar	1 675	0	0
	Sum kap 3006	3 191	1 200	1 200

Kapitlet korresponderer med kap. 6 og viser venta inntekter og refusjonar ved utleige av dei transportmidla Sysselmannen disponerer. Etter avtale med leverandørar av transporttenester, skal Sysselmannen ha inntektene/refusjonane dersom desse blir nytta av andre. Inntektene knyter seg til

utleige til privat verksemd, mens refusjonar gjeld utleige til andre statlege institusjonar.

For å skilje mellom inntekter og refusjonar er det ein post 01 Leigeinntekter og ein post 02 Refu- sjonar under kap. 3006. Det blir foreslått løyvd 0 kroner på post 02, då refusjonane varierer frå år til

år og det er vanskeleg å gi eit presist overslag. Det blir foreslått at Justisdepartementet får fullmakt til å overskride løyvinga under kap. 6 post 01 tilsva-

rande det inntektsførte beløpet under kap. 3006, post 02, jf. forslag til vedtak.

Kap. 0007 Tilfeldige utgifter

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
01	Driftsutgifter	4 180	3 950	4 177
	Sum kap 0007	4 180	3 950	4 177

Løyvinga under denne posten er disponert av Justisdepartementet. Posten skal dekkje informasjonstiltak, støtte til utgreiingar og liknande, og mindre, ikkje føresette utgifter. Auken i løyvinga skuldast eit behov for å skaffe større fleksibilitet på kapitlet.

Dei meirutgiftene Telenor har i samband med samfunnspålagte teletenester på Svalbard er dekte over denne posten. Dei årlege utgiftene utgjer 3,5 mill. kroner. Sjå omtale under pkt. 4.5.

Kap. 0009 Kulturminnetiltak

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
01	Driftsutgifter	2 103	2 100	2 150
	Sum kap 0009	2 103	2 100	2 150

Kulturminnevernet er ein del av eit samla miljøvern på Svalbard og skal samle og ivareta kunnskap om kulturminne på øygruppa. I tillegg skal det tene til å verne, forvalte og halde ved like kulturminna i samsvar med forskrifter og vedtekne planar, og informere om Svalbards kulturhistorie, og kulturmiljø og vernetiltak i tilknytning til dette.

Kulturminneplan for Svalbard 2001-2010 låg føre i 2001. Planen dannar grunnlaget for dei forvaltningsstrategiane det er lagt vekt på i kulturminnevernet for Svalbard.

Arbeidet med undersøkingar i felt og registreringar held fram. I samsvar med kulturminneplanen blir det arbeidd med bygningsvern og med å

avdekkje nedbrytingsmekanismar for å utvikle metodar for istandsetjing og vedlikehald. Det er òg viktig å føre vidare det haldningsskapande informasjonsarbeidet, bl.a. gjennom ein serie med informasjonshefte.

Miljøovervakingssystemet for Svalbard og Jan Mayen (MOSJ) er utvikla som eit verktøy for miljøforvaltninga på Svalbard. MOSJ hentar data frå ei rekkje lokalitetar på Svalbard og spenner over alle relevante temaområde. Sysselmannen sit i styringsgruppa for systemet og har òg ansvaret for å samle inn, arbeide vidare med og levere data om jakt, ferdsel, forsøpling og kulturminne.

Kap. 0011 Bergvesenet med Bergmeisteren for Svalbard

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
01	Driftsutgifter	1 011	1 380	1 400
	Sum kap 0011	1 011	1 380	1 400

Bergmeisteren for Svalbard og Bergvesenet vart slått saman i 2003. I dag har Bergvesenet med Bergmeisteren for Svalbard hovudkontor i Trondheim, eit eige kontor og ei bergmeisterstilling på Svalbard. Frå og med våren 2008 har etaten gått bort frå fast stasjonering av tilsett på Svalbard. Omlegginga skuldast at pågangen til kontoret i

Longyearbyen gjennom året varierer relativt mykje i omfang. Etaten har derfor lagt opp til å vere til stades på Svalbard i dei periodane som ut frå røynsle er dei mest hektiske. Dette gjeld særleg sommar og haust. Til saman tek etaten sikte på å vere til stades på Svalbard i minst 7 månader i året. For nærare omtale, sjå kap. 4.2.

Kap. 0017 Refusjon til Norsk Polarinstittutt

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
50	Refusjon	2 800	2 800	2 900
	Sum kap 0017	2 800	2 800	2 900

Norsk Polarinstittutt er underlagt Miljøverndepartementet. Norsk Polarinstittutt har ei omfattande verksemd på Svalbard, med bl.a. forskning, miljøovervaking, topografisk og geologisk kartlegging, forskingsservice, drift av forskingsstasjonar, ettersyn av fyr og rådgiving i miljøspørsmål overfor sentrale og lokale forvaltingsorgan. Det meste av budsjettmidlane til instittuttets verksemd på Svalbard blir dekte over Miljøverndepartementets budsjett, kap. 1471.

Refusjonen til Norsk Polarinstittutt over svalbardbudsjettet skal gi delvis dekning for oppgåver instittuttet utfører på Svalbard for andre enn miljøforvaltninga. Dette omfattar topografisk kartlegging, forvaltingsrådgiving overfor Sysselmannen og miljøretta kunnskapsformidling og informasjon. Polarinstittuttet yter òg logistisk støtte til norsk og utanlandsk forskingsverksemd på Svalbard, jf. pkt. 4.1.

Kap. 0018 Fyr og radiofyr

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
01	Driftsutgifter	3 450	3 500	3 600
	Sum kap 0018	3 450	3 500	3 600

Løyvinga skal dekkje utgifter til innkjøp og vedlikehald til navigasjonshjelpemiddel for sjø- og lufttrafikken, bl.a. 11 fyrlykter, 27 navigasjonslys, 17 seglingsmerke, og 2 radarfyr. I dei seinare åra har talet på seglingsmerke blitt utvida for å betre merkinga av leia inn til Svea som ei følgd av auka utski-

ping av kol. Anlegga vart tidlegare drivne og haldne ved like av Norsk Polarinstittutt. Frå og med 2008 har Kystverket overteke det overordna ansvaret for fyr- og merketenesta på Svalbard. I praksis vil framleis Norsk Polarinstittutt stå for utsetjing av fyr og merke, kombinert med instittuttets ekspedi-

sjonsverksemd på Svalbard, men då etter avtale med Kystverket.

Kap. 0019 Statens bygningar på Bjørnøya og Hopen

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
01	Driftsutgifter	5 737	5 950	6 200
	Sum kap 0019	5 737	5 950	6 200

Det vart i 2005 oppretta eit nytt kap. 19 Statens bygningar på Bjørnøya og Hopen. Målet er å gjere synlege utgiftene til husleige for statens bygningar. Løyvinga på kapitlet vart overført frå kap. 20 Sta-

tens bygningar i Longyearbyen. Dei meteorologiske stasjonane på Bjørnøya og Hopen vart innlemma i den statlege husleigeordninga frå 2004.

Kap. 0020 Statens bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 3020)

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
01	Driftsutgifter	11 087	11 200	11 500
45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehald, <i>kan overførast</i>	327	600	4 000
	Sum kap 0020	11 414	11 800	15 500

Post 01 Driftsutgifter

Løyvinga skal dekkje utgifter til vedlikehald og drift av bygningsmassen som ikkje er innlemma i den statlege husleigeordninga, slik som inventar, lys, fjernvarme, vatn, avløp, renovasjon, vegar og veglys. Vidare skal løyvinga dekkje lønn og drift for delar av lokaladministrasjonen til Statsbygg. Løyvinga dekkjer òg husleige som er finansiert over svalbardbudsjettet.

Post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehald, kan overførast

Løyvinga skal gå til ekstraordinært vedlikehald av hyblar og husvære. Bustaden for sysselmannen har over tid hatt behov for rehabilitering. Stats-

bygg har gjennom 2008 og 2009 gjort førebuingar for utbetningsarbeid på bustaden. Som eit ekstra bidrag til dette arbeidet løyvde Stortinget ved behandlinga av Revidert nasjonalbudsjett for 2009, i alt 1 mill. kroner til førebuingarbeidet. Sysselmansbustaden har behov for både reparasjonar og meir generell rehabilitering. Regjeringa føreslår derfor i budsjettet for 2010 å løyve i alt 4 mill. kroner på post 45 slik at dette arbeidet kan halde fram. Saman med auka aktivitet ved sysselmannsbestillinga, har det òg vore ein auke i talet på representasjonsoppdrag hos Sysselmannen. Regjeringa ser det som viktig at Sysselmannen har representative og eigna lokale til dette, og har derfor foreslått å avsetje midlar til dette arbeidet i budsjettet for 2010.

Kap. 3020 Statens bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 20)

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
01	Inntekter	3 396	3 250	3 250
	Sum kap 3020	3 396	3 250	3 250

Kapitlet korresponderer med kap. 0020. Inntektene refererer seg til innbetalinger i samband med utleige til statlege etatar som til dømes Posten, Avinor, Norsk Polarinstittutt, likningskontoret og sjukehuset. Alle desse deltek i bustadpoolen som vart oppretta i 2001 og som no omfattar 83 bustadar. I

tillegg kjem inntekter frå utleige av post- og bankbygget.

Kap. 3020 omfattar òg mindre inntekter frå sal av kassert materiell og utstyr, pluss inntekter frå overnattingar på Statsbygg-riggen.

Kap. 0022 Likningsforvaltninga for Svalbard

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
01	Driftsutgifter	2 506	2 700	2 800
	Sum kap 0022	2 506	2 700	2 800

Forslaget til løyving skal gå til lønns- og driftsmidlar for likningskontoret i Longyearbyen. Løyvinga skal òg dekkje utgifter til likningsnemnda og overlikningsnemnda for Svalbard, og utgifter til fagleg og administrativ bistand og oppfølging frå Troms fylkesskattekontor. I samband med innføringa av miljøgebyr på Svalbard, sjå omtale under kap. 4.1 Miljøverndepartementet, skal likningskontoret på Svalbard stå for det praktiske arbeidet

med refusjon av gebyret til fastbuande på vegner av Svalbard miljøvernfond. Det er derfor inngått ei avtale mellom likningskontoret og miljøvernfondet som regulerer den godtgjerings likningskontoret skal ha for denne oppgåva.

Mål- og resultatstyring av likningskontoret skjer innafor det ordinære mål- og resultatstyrings-systemet som til ei kvar tid er fastsett for likningsforvaltninga på Svalbard.

Kap. 3030 Skattar og avgifter

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
70	Skattar m.m.	113 594	91 000	126 500
71	Utførselsavgift	7 439	5 000	3 500
72	Utmålsgebyr, årsavgift	1 087	1 110	1 110
	Sum kap 3030	122 120	97 110	131 110

Post 70 Skattar m.m.

Post 70 gir eit overslag over venta skatteinntekter frå Svalbard for 2010. For nærmare omtale sjå kap. 4.4 Finansdepartementet.

Post 71 Utførselsavgift

Utførselsavgift blir kravd inn i medhald av lov 17. juli 1925 nr. 2 om avgift av kull, jordoljer og andre mineral og bergarter som blir utførte frå Svalbard.

Satsane for utrekning av avgift til statskassa av kol som blir utført frå Svalbard, vart endra med verknad frå 01.01.2004.

Inntektene frå utførselsavgifta er avhengig av utskipa kvantum av kol og kolprisen på verdsmarknaden. Venta inntekt i 2010 er om lag 3,5 mill. kroner.

Post 72 Utmålsgebyr, årsavgift

Utmål er eit avgrensa område der utmålshavaren for ein gitt periode har einerett til å utnytte geologiske ressursar. Inntektene under denne posten er knytte til avgift ved krav om og vidareføring av utmål som er nedfelte i Bergverksordninga. Årsavgifta for å vidareføre eit utmål er 6 000 kroner.

Pr. januar 2009 vart det vidareført 379 utmål, av desse 218 avgiftspliktige.

Med bakgrunn i fredinga av delar av Svalbard i 2003 har Nærings- og handelsdepartementet, i samråd med dei andre departementa dette vedkjem, redusert avgifta for utmål som ligg i verna område. Det er ikkje rimeleg å krevje full avgift når vernet fører til at aktivitet i utmåla ikkje kan gjennomførast. Utmålsavgifta er sett til 1 500 kroner i året pr. utmål. Dette gjeld 50 utmål. For utmåla i Øvre Reindalen skal det framleis betalast full avgift då det er opna for bergverksaktivitet i desse utmåla.

I forslaget for 2010 er det lagt til grunn at 3 utmål fell bort i forhold til 2009.

Kap. 3035 Tilskot frå statsbudsjettet

(i 1 000 kr)				
Post	Nemning	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
70	Tilskot	96 024	129 852	112 977
	Sum kap 3035	96 024	129 852	112 977

Dette inntektskapitlet tilsvare det tilskotet som er foreslått løyvd på Justisdepartementets budsjett kap. 480 Svalbardbudsjettet post 50 Til-

skot. Løyvinga skal dekkje underskotet på svalbardbudsjettet.

Justis- og politidepartementet

tilrår:

1. I Prop. 1 S om Svalbardbudsjettet for år 2010 blir dei summane førde opp som er nemnde i eit framlagt forslag:

a. Sum utgifter	Kr 248 787 000
b. Sum inntekter	Kr 248 787 000

Forslag til vedtak om løyving av utgifter og inntekter for administrasjonen av Svalbard for budsjetterminen 2010

I Utgifter:

Kap.	Post	Svalbardbudsjettet	Pr. post	Sum kap
			Kr	Kr
0001		Svalbard kyrkje		
	01	Driftsutgifter	3 750 000	3 750 000
0002		Tilskot til kulturelle formål m.m.		
	70	Tilskot til velferdsarbeid på Svalbard	960 000	960 000
0003		Tilskot til Longyearbyen lokalstyre		
	70	Tilskot til Longyearbyen lokalstyre	93 700 000	93 700 000
0004		Tilskot til Svalbard museum		
	70	Tilskot til Svalbard museum	5 650 000	5 650 000
0005		Sysselemanden (jf. kap. 3005)		
	01	Driftsutgifter	31 000 000	31 000 000
0006		Sysselemandens transportteneste (jf. kap. 3006)		
	01	Driftsutgifter	75 000 000	75 000 000
0007		Tilfeldige utgifter		
	01	Driftsutgifter	4 177 000	4 177 000
0009		Kulturminnetiltak		
	01	Driftsutgifter	2 150 000	2 150 000
0011		Bergmeisteren		
	01	Driftsutgifter	1 400 000	1 400 000
0017		Refusjon til Norsk Polarinstitutt		
	50	Refusjon	2 900 000	2 900 000
0018		Fyr og radiofyr		
	01	Driftsutgifter	3 600 000	3 600 000
0019		Statens bygningar på Bjørnøya og Hopen		
	01	Driftsutgifter	6 200 000	6 200 000
0020		Statens bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 3020)		
	01	Driftsutgifter	11 500 000	
	45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehald, <i>kan overførast</i>	4 000 000	15 500 000
0022		Likningsforvaltninga for Svalbard		
	01	Driftsutgifter	2 800 000	2 800 000
		Sum Svalbardbudsjettet		
		Sum departementets utgifter	248 787 000	248 787 000

Inntekter:

Kap.	Post	Svalbardbudsjettet	Pr. post	Sum kap
			Kr	Kr
3005		Sysselmannen (jf. kap. 5)		
	01	Diverse inntekter	250 000	250 000
3006		Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 6)		
	01	Leigeinntekter	1 200 000	1 200 000
3020		Statens bygninger i Longyearbyen (jf. kap. 20)		
	01	Inntekter	3 250 000	3 250 000
3030		Skattar og avgifter		
	70	Skattar m.m.	126 500 000	
	71	Utførselsavgift	3 500 000	
	72	Utmålsgebyr, årsavgift	1 110 000	131 110 000
3035		Tilskot frå statsbudsjettet		
	70	Tilskot	112 977 000	112 977 000
		Sum Svalbardbudsjettet		
		Sum departementets inntekter	248 787 000	248 787 000

Forslag til vedtak om formues- og inntektsskatt til Svalbard for inntektsåret 2010

II

§ 1 Bruksområde for vedtaket

Dette vedtaket gjeld forskotsutskrivning og endeleg utskrivning av skatt på formue og inntekt for inntektsåret 2010 etter føresegnene i lov av 29. november i 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard.

Skattepliktige som nemnde i skattebetalingslova § 1, jf. § 2, og svalbardskattelova § 5-1 første ledd, skal betale forskot på formues- og inntektsskatt til Svalbard for inntektsåret 2010. Ved utrekninga og innbetalinga gjeld føresegnene i dette vedtaket og i skattebetalingslova.

§ 2 Skatt på formue

Skatt på formue blir utrekna etter desse satsane:

- a) Personleg skattepliktig og dødsbu:
Det blir nytta same satsar og grensebeløp som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet for formuesskatt til staten og kommunane (maksimumssats)
- b) Selskap og samanslutning som nemnt i skattelova § 2-36 andre ledd, og som ikkje er fritekne etter skattelova kapittel 2:
Det blir nytta same satsar og grensebeløp som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet for formuesskatt til staten.

§ 3 Skatt på inntekt

Skatt på inntekt blir utrekna etter desse satsane:

- a) Inntekt som blir skattlagt ved lønnstrekk etter svalbardskattelova § 3-2:
Låg sats: 8 pst.
Høg sats: 22 pst.
- b) Anna inntekt: 16 pst.
Personlege skatteytarar skal ha eit frådrag i alminneleg inntekt som er omfatta av b, på 20 000 kroner.

§ 4 Avrundingsreglar

Ved utrekning av skatt ved likning skal stipulert formue avrundast nedover til næraste heile 1000 kroner, og inntekt avrundast nedover til næraste heile 100 kroner.

Ved utrekning av skatt ved lønnstrekk skal inntekta avrundast nedover til næraste heile krone.

§ 5 Normalrentesatsen for rimeleg lån i arbeidsforhold

Normalrentesatsen som nemnd i skattelova § 5-12 fjerde ledd, jf. svalbardskattelova §§ 3-1 og 3-2, skal vere den same som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet.

Forslag til vedtak om bestillingsfullmakt for budsjetterminen 2010

III

Bestillingsfullmakt

den totale løyvinga som er gitt under kap. 5, post 01 på svalbardbudsjettet.

Stortinget samtykkjer i at Justisdepartementet i 2010 kan bestille varer for inntil kr 3 mill. ut over

Forslag til vedtak om meirinntektsfullmakt for budsjetterminen 2010

IV

Meirinntektsfullmakter

1. kap. 5, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3005, post 02
2. kap. 6, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3006, post 02

Stortinget samtykkjer i at Justisdepartementet i 2010 kan overskride løyvinga under

Forslag til vedtak om avgift av kol som blir utført frå Svalbard for budsjetterminen 2010

V

For budsjetterminen 2010 skal det svarast avgift til statskassen av kol som blir utført frå Svalbard, etter følgjande satsar:

- 1,0 % av verdien for dei første 100 000 tonna,
- 0,9 % av verdien for dei neste 200 000 tonna,
- 0,8 % av verdien for dei neste 300 000 tonna,

- 0,7 % av verdien for dei neste 400 000 tonna,
 - 0,6 % av verdien for dei neste 500 000 tonna,
 - 0,5 % av verdien for dei neste 600 000 tonna,
 - 0,4 % av verdien for dei neste 700 000 tonna,
 - 0,3 % av verdien for dei neste 800 000 tonna,
 - 0,2 % av verdien for dei neste 900 000 tonna.
 - 0,1 % av verdien for dei neste 1 000 000 tonna.
-

Vedlegg 1**Oversikt over forslag til utgifter på Svalbard som blir dekte over statsbudsjettet for 2010**

(1000 kr)

Kap.	post		Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
<i>Kunnskapsdepartementet</i>					
231	60	Barnehagar	8 829	9 150	9 443
281	74	Fellesutgifter til universitetet og høgskular – tilskot UNIS	78 719	82 183	84 813
283 ¹	50	Meteorologisk institutt, drift av stasjonane på Bjørnøya og Hopen og værtenesta på Svalbard lufthamn	12 990	12 150	14 020
285	52	Noregs forskingsråd	14 000	15 000	15 000
286 ²	50	Fondet for forskning og nyskaping, satsing på polarklimaforskning	31 500	26 600	15 000
<i>Kultur- og kyrkjedepartementet</i>					
320	74	Tilskot til faste tiltak under Norsk kulturråd	146	152	157
326	78	Forskjellige faste tiltak	247	258	266
335 ³	71	Produksjonstilskot	360	360	
328	70	Det nasjonale museumsnettverket – Svalbard museum	1 043	1 089	1 124
<i>Kommunal- og regionaldepartementet</i>					
502	01	Valutgifter	0	100	0
552	72	Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	226	0	0
<i>Helse- og omsorgsdepartementet</i>					
732 ⁴	75	Tilskot Helse Nord RHF	22 400	22 600	23 600
<i>Barne- og likestillingsdepartementet</i>					
844 ⁵	70	Kontantstøtte		100	0
845 ⁵	70	Barnetrygd		6 100	7 000
854 ⁶	21	Tiltak i barne- og ungdomsvernet	541	1 200	1 200
<i>Nærings- og handelsdepartementet</i>					
937	71	Tilskot Svalbard Reiseliv AS	2 000	2 100	2 100
953	70	Tilskot Kings Bay AS	25 000	40 000	15 000
<i>Miljøverndepartementet</i>					
1400		Spesielle driftsutgifter	800	1 000	1 000

(1000 kr)					
Kap.	post		Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
1410 ⁷		Polarforskning og miljøovervaking	12 000	15 000	13 000
1427		Direktoratet for naturforvaltning	1 300	1 300	2 400
1441		Statens forureiningsstilsyn		1 500	1 000
1465 ⁷		Statens kartverk	13 000	13 000	14 100
1471		Norsk Polarinstitut	70 000	73 500	79 000
		<i>Finansdepartementet</i>			
1620	01	Statistisk sentralbyrå	2 500	2 500	2 500
		<i>Fornyings- og administrasjons-</i> <i>departementet</i>			
2445	24	Svalbard kyrkje	134	507	355
2445	24	Meteorologiske stasjonar, Bjørnøya	348	2 990	534
2445	24	Meteorologiske stasjonar, Hopen	66	368	230
2445	24	Sverdrupstasjonen, Ny-Ålesund	114	318	170
2445	24	Svalbard Forskingspark	930	1 279	990
2445	24	Kjell Henriksen-observatoriet	199	323	335
2445	24	Svalbard globale frøkvelv		86	78
		<i>Arbeids- og inkluderingsdepartementet</i>			
640	01	Arbeidstilsynet	279	291	376
		<i>Justisdepartementet</i>			
451	01	Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap	552	66	290
		Sum	300 223	333 170	305 081

¹ Kunnskapsdepartementet finansierer ikkje drifta av flyvørtjenester på Svalbard lufthamn. Dette er finansiert av Avinor. Vidare fastset ikkje Kunnskapsdepartementet budsjettet til drift av stasjonane på Bjørnøya og Hopen, og dei oppgitte tala er derfor anslag. Det er Meteorologisk institutt som fastset budsjettet.

² Om lag 20 mill. kr. for kvart av åra 2008 og 2009 er eit overslag over kor stor del av løyvinga desse åra som gjeld IPY-løyvingar direkte knytte til forskning på Svalbard under kap. 285 post 50. Resten er anslag over løyvingar til NORKLIMA som gjeld Svalbard.

³ Beløpet under kap. 335 Pressestøtte, post 71 gjeld tilskot til Svalbardposten. Beløpet blir utrekna pr. oktober inneverande år med utgangspunkt i opplagstal.

⁴ Longyearbyen sjukehus er ein del av Universitetssjukehuset i Nord-Noreg HF i Helse Nord RHF. Talet for 2010 er førebels ikkje kjent og er derfor anslag.

⁵ Det føreligg ikkje rekneskapstal for 2008 (NAV), då utbetalingane er knytte til heimstadkommune.

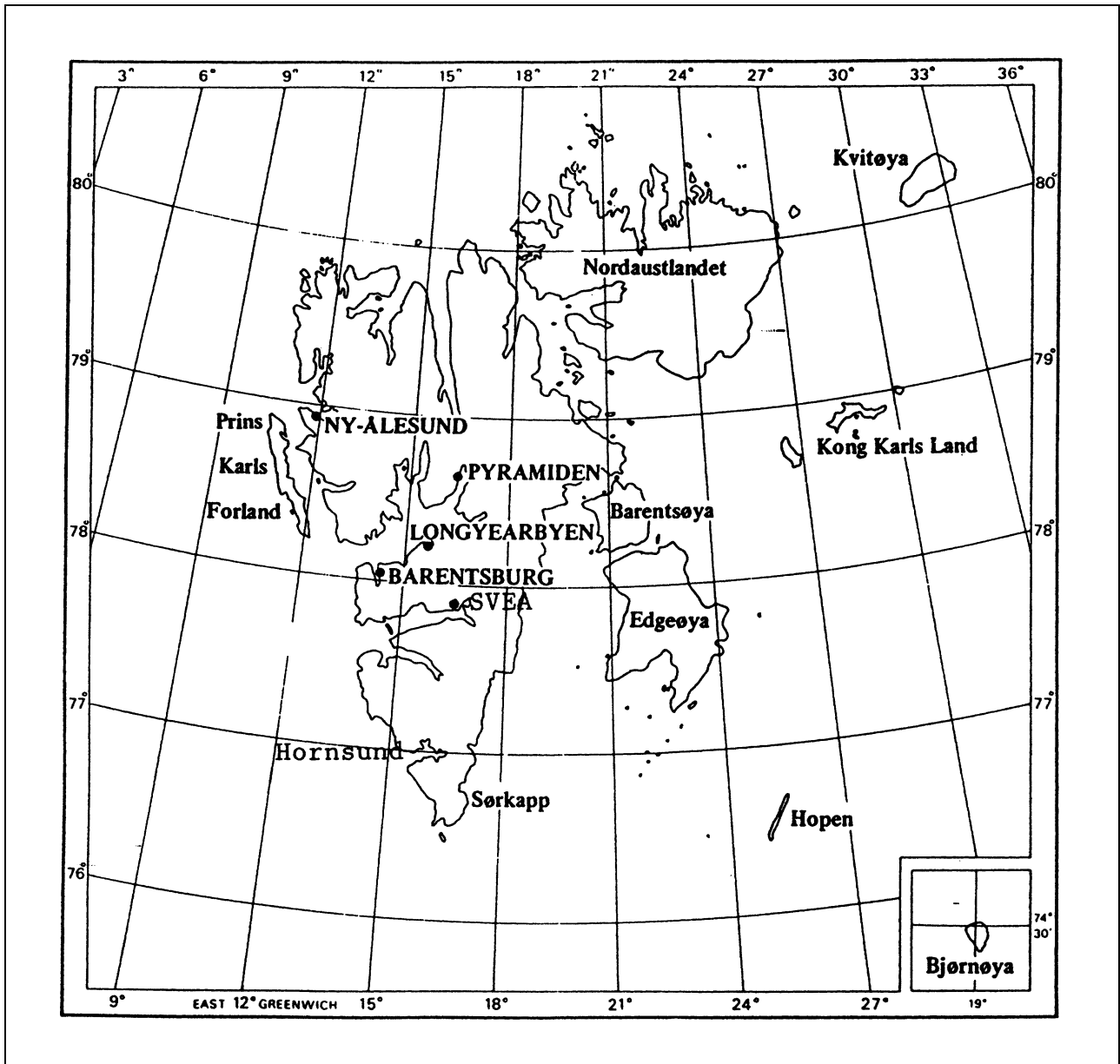
⁶ Barnevernutgifter på Svalbard.

⁷ Beløpa er overslag over kor stor del av ei større løyving som gjeld tiltak på Svalbard.

Vedlegg 2**Oversikt over forslag til inntekter til Svalbard som inngår
i statsbudsjettet for 2010**

		(1000 kr)			
Kap.	post	Rekneskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010	
		<i>Fornyings- og administrasjons- departementet</i>			
2445 ¹	24	Statsbygg, leieinntekter	48 931	50 371	50 525
3451	01	<i>Justisdepartementet</i>			
		Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap			
			124	125	146
		Sum	49 055	50 496	50 671

¹ Husleige i form av avkastning på kapital (Investeringar med Statsbyggs fullmaktsmidlar på Svalbard).

Vedlegg 3**Kart over Svalbard**

Figur 3.1 Kart over Svalbard

Offentlege institusjonar kan tinge fleire
eksemplar frå:
Servicesenteret for departementa
Post og distribusjon
E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no
Faks: 22 24 27 86

Opplysningar om abonnement, laussal og
pris får ein hjå:
Fagbokforlaget
Postboks 6050, Postterminalen
5892 Bergen
E-post: offpub@fagbokforlaget.no
Telefon: 55 38 66 00
Faks: 55 38 66 01
www.fagbokforlaget.no/offpub

Publikasjonen er også tilgjengeleg på
www.regjeringa.no

Trykk: Lobo Media AS – 10/2009

